

Avžina

GLASILO RAVENSKIH ŽELEZARJEV

Leto XIII Ravne na Koroškem, 1. julij 1976 Št. 9

Izdaja odbor za informiranje in kulturno dejavnost Železarne Ravne
Ureja uredniški odbor
Jože Delalut, Alojz Janežič, Marjan Kolar, Franciška Korošec, Ivanka Prisljan, Jože Sater
Odgovorni urednik: Marjan Kolar
Telefon 86 031, int. 304
Tiska CGP Mariborski tisk Maribor
Glasilo je po 7. točki prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Sprejeti program tudi v roku uresničiti

S KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA

S konferenco osnovnih organizacij sindikata železarne 29. maja se je dejansko pričel prvi krog razprav o osnutku zakona o združenem delu, skupaj z razpravo o pogojih za organiziranje železarne v več temeljnih organizacij združenega dela. Slo je torej še zlasti za politično verifikacijo predloga samoupravne organiziranosti naše delovne organizacije, ki ga je pripravila komisija za izvedbo ustavnih določil železarne.

V delovni organizaciji obstajajo ob pričetku akcije za reorganizacijo ponekod tudi drugačne tendence, ki niso ravno v skladu z namenom združevanja in združevanja, intencijami ustave in osnutkom zakona o združenem delu. Tako bo v nadaljnjih fazah postopka izvedbe reorganizacije potrebno še veliko prepričevanj in usklajevanj mnenj in stališč. Na osnovi dosedanjih izkušenj se moramo še zlasti dogovoriti, kaj in kje so resnični interesi delavcev delovne organizacije Železarne Ravne kot celote. Parcialni interesi nekaterih ožjih krogov in

zaprtih struktur ne smejo prevladati.

Konferenca osnovnih organizacij sindikata je sicer dala politično podporo predlogu nove organiziranosti in se zavzela za učinkovito ter konstruktivno razpravo na sestankih osnovnih organizacij. Obenem je pozvala članstvo, da se sestankov polnoštevilno udeleži. Osvojila je tudi predloženi program izvedbe razprave o osnutku zakona o združenem delu in reorganizaciji samoupravne organiziranosti, po katerem naj bi bila celotna akcija končana do decembra, naslednje leto pa bi že dejansko pričeli na novo. Sprejeto je bilo tudi stališče, da od rokov, določenih v osvojenem programu, v nobenem primeru ne smemo odstopiti, kar bo možno le ob maksimalnem angažiranju vseh zaposlenih v delovni skupnosti.

Janko Dežman

Proizvodne probleme reševati z udeležbo vseh zaposlenih

S seje delavskega sveta TOZD mehanske obdelave

Zadnjega dne v maju se je delavski svet TOZD mehanske obdelave po dveh mesecih in predhodni večji aktivnosti ponovno sestel. Na dnevnem redu, ki je bil

mogoče celo nekoliko preobširno zastavljen, so se med drugimi obravnavala zlasti naslednja pomembna vprašanja: plan naložb v osnovna sredstva, sporazum o

združevanju proizvajalcev orodnih strojev in poslovanje TOZD MO v prvem kvartalu 1976.

Plan naložb v osnovna sredstva za leto 1976 je bil pred sprejemom na delavskem svetu v obdobju med 21. in 25. majem obravnavan že na delovnih skupinah. Tu so bile izoblikovane določene pripombe, ki so bile posredovane delegatom delavskega sveta in predlagatelju. Iz pripomb je med drugim razvidno:

— da bi bilo potrebno čimprej urediti skladišče delov za stiskalnice in za nekatera druga manjša osnovna sredstva v službi materialnega gospodarstva;

— da bi bilo ponekod treba zagotoviti več sredstev za nadomestilo posameznih dotrajanih naprav in strojev;

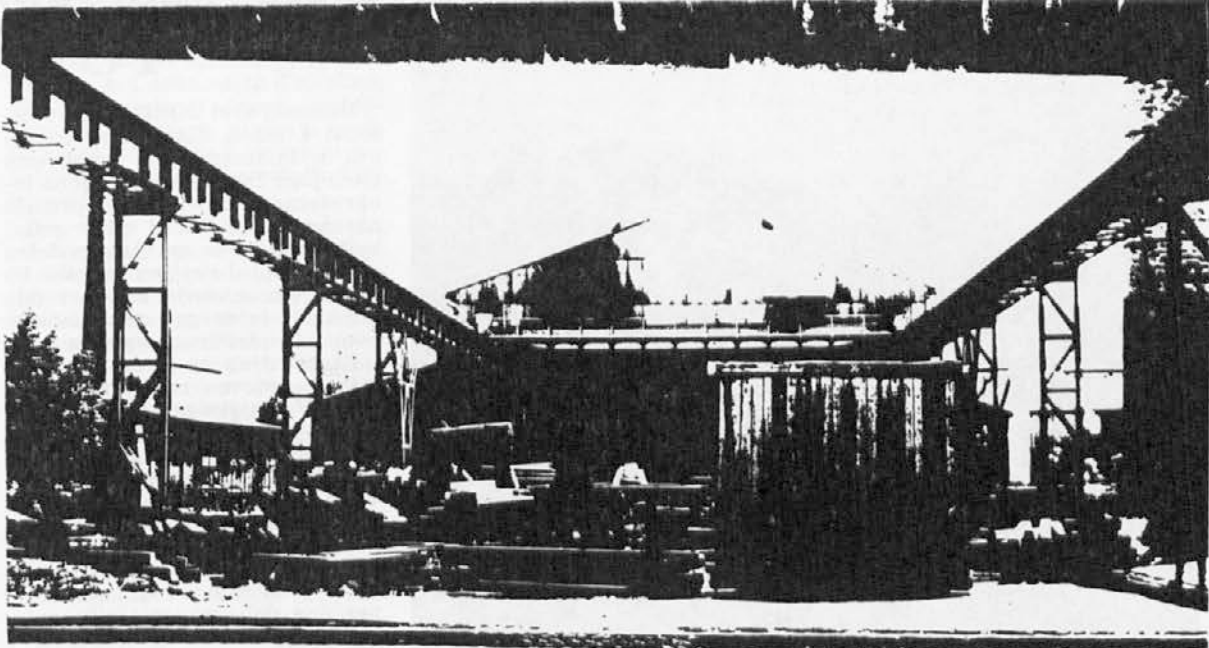
— da bi bilo potrebno intenzivno iskati ustrezno rešitev, svlganja in podobno, za izgradnjo in opremo nove hale za pnevmatične stroje.

Vseh želja se seveda ne da natenkrat realizirati. Letna vlaganja pa v okviru možnosti in poudarjeno izražene solidarnosti med posameznimi TOZD in obrati potekajo na podlagi sprejetega srednjeročnega programa razvoja in prioritete vlaganj, ki je s tem programom določena. Primarna naloga TOZD mehanske obdelave je čimprejšnja usposobitev obrata hladnih valjev. Obenem pa je treba tudi reči (o tem bo delovna skupnost ob primerem času podrobno informirana),

(Nadaljevanje na 3. strani)

IZ VSEBINE

- Kako dosegamo gospodarski načrt
- Sklepi DS TOZD metalurške proizvodnje
- Delo samoupravnih organov TOZD TRO
- Pereči problemi varstva pri delu
- Razgovor kovinarjev — komunistov
- S seje DS Slovenskih železarn
- Avtomatska obdelava podatkov v železarni
- Kako letujemo doma
- Leše urbanistično urejene
- Profili in kadri — to so Bojane, Andreje in Roki
- Da le pekov ne zmanjka
- Park pri Antonu

Proti kovačnici

Kako dosegamo gospodarski načrt

Do zaključka prvega polletja manjka samo še en mesec, zato lahko že sedaj ocenimo, da bomo prvo polletje zaključili s proizvodnimi rezultati, ki bodo znatno zaostajali za planiranimi in doseženimi v lanskem enakem obdobju.

Meseca maja smo izdelali 10,7% manj izdelkov, kot jih predvideva načrt, odpemili pa celo 17,4% manj. Ker so dosežene cene na nivoju planiranih, je manjša odpreda vplivala na realizacijo, ki je za 13,2% manjša od načrtovane.

Planirane količine izdelkov sta izdelali le jeklovarna in kovačnica, vsi ostali obrati pa načrta niso dosegli. Za planirano proizvodnjo najbolj zaostajajo obrati: valjarna, vzmetarna, obrat industrijskih nožev, pnevmatičnih strojev, pa tudi obrat strojev in delov in TOZD TRO Prevalje. Podatki o odpredaji (ki še veliko bolj zaostaja za načrtom kot proizvodnja) kažejo, da se medfazne zaloge povečujejo, povečala pa

se je tudi zaloga izdelkov v špediciji. Zaskrbljujoče je dejstvo, da valjarna, ki bi morala izdelati skoraj polovico proizvodnje (plan predvideva 46%) in 35% realizacije, iz različnih vzrokov ne more izpolnjevati planskih obveznosti. Izguba, ki jo lahko ustvari obrat s tako velikim materialnim pretokom in dragimi proizvodnimi napravami, utegne ob takšnem trenutku usodno vplivati na uspeh celotne delovne organizacije. Nič manj pa na rezultat ne vplivajo tudi drugi obrati, le da je njihov delež več ali manj sorazmeren obsegu prodaje. Seveda pa so prispevki teh obratov k rezultatu celotne DO različni, zato vsaj začasno nekoliko zmanjšujejo neuspeh tisti obrati, ki izpolnjujejo sprejete planske obveznosti in doslej na njihovo poslovanje še ni bistveno vplivalo zmanjšano povpraševanje.

Naslednja tabela prikazuje, kako so obrati in TOZD v maju dosegali načrt proizvodnje in prodaje:

Obrat (TOZD)	% doseganja planirane mesečne skupne proizvodnje	% doseganja mesečnega načrta eksterne realizac.
Jeklarna	97,2	—
Jeklovarna	100,1	116,4
Valjarna	80,8	77,2
Kovačnica	103,6	100,3
Jeklovlek	91,7	68,5
Skupaj TOZD met. proizv.	89,8	87,6
Obrat strojev in delov	86,9	84,4
Obrat industr. nožev	42,6	82,1
Obrat pnevmat. strojev	79,5	98,5
Vzmetarna	70,3	75,8
Skupaj TOZD mehanske obd.	75,9	83,7
TOZD TRO Prevalje	72,0	95,6
Skupaj delovna organizacija	89,3	86,8

Podatki o proizvodnji in prodaji so v nekaterih obratih v navidezem neskladju. Jeklovlek tako močno zaostaja za planirano prodajo zato, ker je 100 t izdelkov ostalo v špediciji ob koncu me-

seca neodpremljenih, za obrat industrijskih nožev pa je bilo odpredanih še 12 t iz zaloge preteklih mesecev, zato realizacija ne zaostaja toliko za načrtovano kot proizvodnja. Tudi TOZD

TRO Prevalje je odpemila 12 t več izdelkov, kot jih je izdelala v mesecu maju in je dosegla le 4,4% nižjo realizacijo, kot je planirana. Obrati, ki načrta niso dosegli, navajajo naslednje vzroke za zaostajanje:

Valjarna nima dovolj naročil, da bi lahko izdelala planirane količine valjanega paličastega jekla, sprejeta naročila pa so takšna (droben asortiment), da ne omogočajo znatno večje produktivnosti. Zaloge gredic so se zaradi manjše proizvodnje paličastega jekla v preteklih mesecih zelo povečale, zato v maju že zaradi premajhnega skladišnega prostora ni bilo mogoče izdelati več gredic.

Zaradi pomanjkanja naročil niso izdelali planiranih količin izdelkov obrati: jeklovlek, obrat industrijskih nožev, vzmetarna in TOZD TRO Prevalje.

Vsi podatki kažejo, da načrta proizvodnje in prodaje v prvih mesecih letos ne dosegamo. Tudi podatki o doseženem rezultatu poslovanja v teh mesecih niso zadovoljivi, posebno še zato, ker se dohodek ugotavlja le od plačane in ne od fakturirane realizacije kot doslej. Vsi zaposleni zlasti pa še odgovorne službe in poslovodni organi, bomo morali bolj zavzeto in bolj energično izvajati s planom predvidene ukrepe, ker bomo samo tako lahko stanje do konca leta izboljšali.

Z. I.

PRAZNOVANJE DNEVA BORCA V OBČINI RAVNE

Kakor vsako leto, bo organizacija ZZB NOV v občini Ravne na Koroškem tudi letos, 31 let po osvoboditvi, skromno proslavila dan borca.

V občinskem merilu je bilo skromno, vendar zelo uspešno izvedeno odkritje spomenika padlemu sekretarju dravograjskega področja 23. maja na Strojni. Velika udeležba borcev in drugih krajanov je potrdila zavest naših občanov in spoštovanje vsem onim, ki so darovali življenja za naše lepše življenje.

Na dan borca večje združene proslave ne bo. Bodo pa krajevni odbori ZB po svojih krajih organizirali mladino, šole in tabornike, da bodo obiskali grobove, spomenike in spominska obeležja NOV ter položili sveže cvetje. Tako bo krajevni odbor ZB Prevalje poleg obiska spominskih obeležij NOB na Lužnikovem, pri Rakitniku, na Poljani in Barbari organiziral enodnevni izlet članov v Železno Kaplo, kjer bodo položili venec na grob padlega heroja Pasterka Lenarta. Ob tej priložnosti bodo obiskali še Prešernovo domačijo in položili venec pred spomenikom.

V Mežici in Žerjavu sovпада z dnevom borca tudi praznik rudarjev. Tako bodo poleg obiska grobov na tem območju prisostvovali tudi otvoritvi nove tovarne JGP v Mušeniku.

V Črni pa bo na dan borca 90. obletnica gasilskega društva. Šola, mladina, taborniki in člani borci, pa bodo obiskali vse spomenike, grobove in spominska obeležja na območju KS Črna. Tudi drugi krajevni odbori ZB Kotlje, Ravne, Leše, Koprivna in Podpeca organizirajo mladino in tabornike za obisk spomenikov in obeležij iz NOB.

Četudi skromno, bo praznovanje dneva borca lepo in od mladine množično, kar nam daje vse zadovoljstvo, saj mladina je naša bodočnost.

Delo samoupravnih organov TOZD TRO

Delavski svet TOZD TRO je zasedal 4. maja. Člani so se seznanili z informacijo o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Novi sistem prinaša nedvomno prednosti pred sedaj veljavnim in so ga člani načelno podprli. Sprašujejo pa se, kako bo rešeno financiranje, saj še vedno nimamo rešenega celodnevne pouka in otroškega varstva.

Razpravljali so o osnutku naložb v osnovna sredstva za leto 1976. V predloženi obliki so ga dali v potrditev CDS. V TOZD TRO bomo iz teh sredstev kupili pet obdelovalnih strojev, predvsem za krožne nože in žage. Za nas predstavlja ta naložba veliko, ker predvidevamo s tem večjo in boljše proizvodnjo.

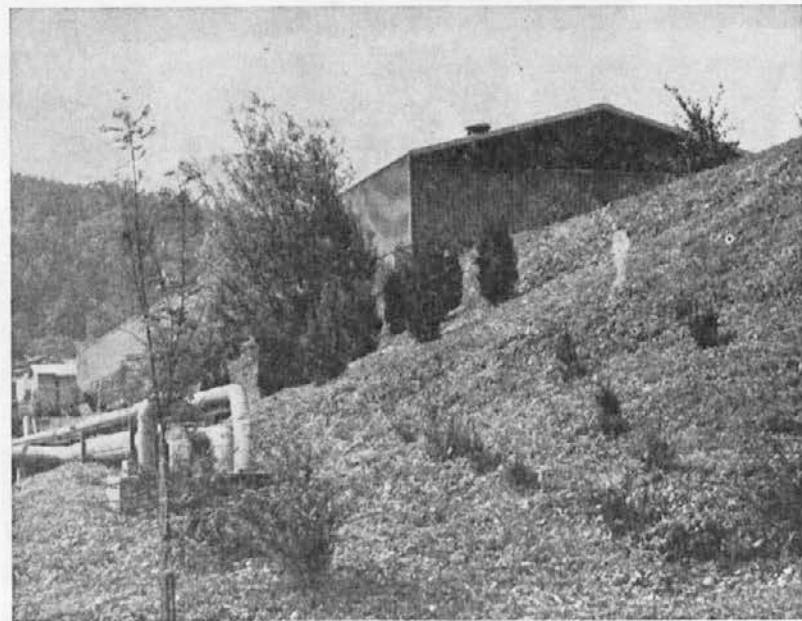
Ponovno so ugotovili, da zaradi neredne dobave pomožnih materialov trpi redna proizvodnja. V tem času je bil problem zaradi pomanjkanja trdokovinskih plo-

ščic, ki so bile pri Sintalu že ves mesec pripravljene za odpremo, v železarni pa ni bil rešen način plačila.

Komisija za gospodarjenje je 7. maja obravnavala problem pilarne. Prodajna služba je komisijo seznanila z izredno slabo prodajo pil v aprilu ter opozorila na to, da kupci v tej situaciji izsiljujejo ugodnejše prodajne pogoje. Pogosto zaradi neugodne situacije pilarne dosežemo tudi slabše prodajne pogoje za rezilno orodje.

Komisija je zadalžila prodajno službo, da skupno z vodstvom TOZD pripravi predlog novih ugodnejših prodajnih pogojev za naše kupce. Pri sestavi predloga naj jih predvsem vodi misel, kako obdržati sedanje kupce in pritegniti čimveč novih.

Direktor je komisijo seznanil še z razgovori, ki jih vodstvo TOZD vodi s firmo Ledermann ter z Lesnino Ljubljana o možni pre-

Najbolj zeleni del železarne

tev delovnih obveznosti in izrekanje ukrepov je 21. maja obravnavala tri disciplinske prekrške. Delavci so bili prijavljeni zaradi neupoštevanja varnostnih predpisov pri delu in neuporabe zaščitnih sredstev ter zaradi malomarnega odnosa do dela. Komisija je izrekla opomin in javni opomin, enega delavca pa je oprostila kazni.

Delovne skupine

Za maj so bile značilne številne in široke razprave o novem sistemu delitve osebnih dohodkov, ki so bile organizirane po delovnih skupinah. Bile so opravljene številne uskladitve v TOZD, nekaj pa že tudi na nivoju OZD.

Zadnji teden v maju smo po delovnih skupinah obravnavali delitev sredstev sklada skupne porabe in predlog načrta naložb v osnovna sredstva. Na vseh sestankih so bile pri delitvi sredstev sklada skupne porabe izrečene enotne pripombe, da zemljišča na Suhem vrhu, ki je bilo namenjeno za rekreacijo članov kolektiva, ne bi odkupili. Delavci TRO so predlagali, da bi ta sredstva raje izkoristili za nakup družbenih stanovanj ali izgradnjo vzgojno varstvenega zavoda.

V juniju je bila vsa aktivnost usmerjena v javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu ter o reorganizaciji železarne na več TOZD.

Ivanka Prislan

cijo naložb potrebno združevati sredstva TOZD in o načinu združevanja in porabi sredstev za posamezne TOZD skleniti med TOZD poseben samoupravni sporazum; da je treba za realizacijo predvidenih investicijskih naložb in financiranje investicij najeti potrebne komercialne in bančne kredite; da se Lesni Slovenj Gradec odobri kredit v višini 3 milijone din, ki ga bo uporabila za izgradnjo sušilnice lesa za potrebe naše železarne; da mora tehnični razvoj izpopolniti investicijski program modernizacije valjarne ter vzporedno s tem izdelati finančno konstrukcijo izvedbe modernizacije in pri Jugobanki ugotoviti možnosti in pogoje za najetje kredita; da se v drugi polovici leta, kolikor bodo to dovoljevali poslovni rezultati prvega polletja, dovoli povišanje določenih amortizacijskih stopenj za posamezne skupine osnovnih sredstev, in da se na ta način pridobljena sredstva namenijo za izvedbo projekta modernizacije kovačnice in obrata hladnih valjev; da se, kolikor bi nastala situacija, da zaradi slabših poslovnih rezultatov v prvem polletju ne bi mogli povišati amortizacije, obenem pa zaradi administrativnih omejitev pri uvozu ne bi mogli uporabiti sredstev, namenjenih za uvoz opreme in strojev, dovoli prenos namenskih sredstev za izvedbo projekta obrata hladnih valjev.

— Spremeni se sklep o izbiri delavca na vodilno delovno mesto šefa prodaje TOZD mehanske obdelave, s tem da se spremenjeni sklep glasi: Potočnik Tone, zaposlen na delovnem mestu vodje marketinga TOZD mehanske obdelave, se s 1. 4. 1976 za čas do reorganizacije Železarne, največ za dobo enega leta imenuje za v. d. na delovno mesto šefa prodaje TOZD mehanske obdelave.

— Delavskemu svetu železarne priporočamo, da prizna tovarišu Odru Viktorju potrebno manjkajoče število točk za dodelitev

kredita za dograditev stanovanjske hiše.

— Zadolžuje se obratovodje in vodje služb, da pripravijo in organizirajo sestanke delovnih skupin, na katerih bi obravnavali izključno proizvodno problematiko. Posebno pozornost je treba posvetiti vprašanju kvalitete, izmečka, produktivnosti, tehnološki in delovni disciplini in medsebojnemu odnosom. Nasilci naloge so dolžni delovnim skupinam predočiti dejansko ekonomsko situacijo obrata, temeljne organizacijske in delovne organizacije in konkretne ovire ter probleme, ki zavirajo hitrejši razvoj in večje poslovne rezultate celotne delovne skupnosti.

— Sprejema se samoupravni sporazum o združevanju proizvajalcev orodnih strojev za obdelavo kovin, lesa in plastičnih mas Jugoslavije, s tem da se sprejemajo pravice in obveznosti iz sporazuma o združevanju proizvajalcev orodnih strojev kot obveznost TOZD mehanske obdelave Železarne Ravne; pooblašča se direktor TOZD MO, da v imenu TOZD MO in Železarne Ravne samoupravni sporazum podpiše; za delegata v skupščino poslovnega združenja sta imenovana Jože Geršak, direktor TOZD MO in Tone Potočnik, v. d. šefa prodaje TOZD MO; za namestnike delegatov sta imenovana Jože Potočnik, obratovodja strojev in delov, in Vinko Trafela, vodja oddelka za razvoj.

— Odobri se bonifikacija firme Achenbach iz Zahodne Nemčije za dodatno obdelavo štirih mehansko obdelanih odlitkov, vrtanah izven dimenzijskih toleranc, v vrednosti DM 481,58 = 3.349,05 dinarjev.

— Odobri se prodaja oziroma odpis naslednjih osnovnih sredstev: brusilnega stroja biletar, dveh strojev za navijanje spiralnih vzmeti, stroj za rezanje spiralnih vzmeti in stroj za okroglo brušenje naksos.

Janko Dežman

Proizvodne probleme reševati z udeležbo vseh zaposlenih

(Nadaljevanje s 1. strani)

da potekajo intenzivne priprave, da se raziskujejo možnosti svlaganja določenih tujih partnerjev in JLA v ustvaritev projekta nove hale in nabave ustrežne strojne opreme za bodoči obrat oziroma TOZD pnevmatičnih strojev. Pri tem ni glavni problem zagotovitev sredstev za investicije. S samim tem, ko bi novo tovarno pnevmatike zgradili, ne bi bilo še nič doseženega, če ne bi ob tem že imeli zagotovljenega tržišča z vsaj nekajletno zagaran-tirano prodajo. Vse to je možno doseči le z učinkovitim in enakopravnim povezovanjem s kakšno renomirano tujo firmo, kot je npr. Atlas Copco, s katerim se pravkar dogovarjamo, ali s podobno firmo, ki se je v svetu že močno uveljavila.

Delavski svet je na tej seji sprejel tudi predlog samoupravnega sporazuma o združevanju proizvajalcev orodnih strojev za obdelavo kovin, lesa in plastičnih mas Jugoslavije. Gre za vstop v preoblikovano poslovno združenje Mašino-union, ki se po novem imenuje Mašino-savez. Za članstvo v tem združenju smo v mehansko predelovalnih obratih Železarne Ravne zelo zainteresirani. Delavski svet TOZD mehanske obdelave je že na seji v marcu dal soglasje k nameravnemu razformiranju starega poslovnega združenja, s tem, da se to združenje ponovno oblikuje po neki novi, samoupravni osnovi, skladno z ustavo in osnutkom zakona o združenem delu. Zaradi tega je bil ponoven vstop v članstvo združenja v bistvu formalnost.

Delavski svet je na tej seji med pomembnimi vprašanji obravnaval tudi poročilo direktorja o poslovanju TOZD MO v prvih štirih mesecih letošnjega leta. Seznanil se je z rezultati, ki niso najboljši, niso pa, v primerjavi s situacijo v nekaterih drugih obratih železarne, posebno zaskrb-ljujoči.

Ugotovljeno je bilo, da je večina obratov TOZD mehanske obdelave z naročili za leto 1976 solidno zasedena, za nekatere obrate pa naročila še prihajajo in bodo tako dani vsi pogoji za realizacijo plana. Ugotovljeno pa je tudi bilo, da je opazen splošen padec kvalitete, da se je povečal izmeček, da na splošno pada tako delovna kot tehnološka disciplina, skratka, da je še precej problemov, ki zavirajo poslovanje in ki bi jih izključno z aktivnim sodelovanjem vseh zaposlenih lahko odpravili.

V zvezi z navedenimi problemi sicer nekateri zagovarjajo ostrejše administrativne ukrepe, vendar je na delavskem svetu prevladalo mnenje, da je administrativna pot neučinkovita in v našem samoupravnem sistemu tudi nesprejemljiva. Zaradi tega je bil sprejet sklep, da je potrebno vprašanje obravnavati na sestankih delovnih skupin, ki jih je treba sklicati izključno v ta namen.

Na seji je delavski svet TOZD mehanske obdelave tako sprejel naslednje sklepe in stališča, ki jih posredujemo v nekoliko skrajšani obliki:

— Sprejema se predlagani načrt naložb v osnovna sredstva za leto 1976, s tem da je za realiza-

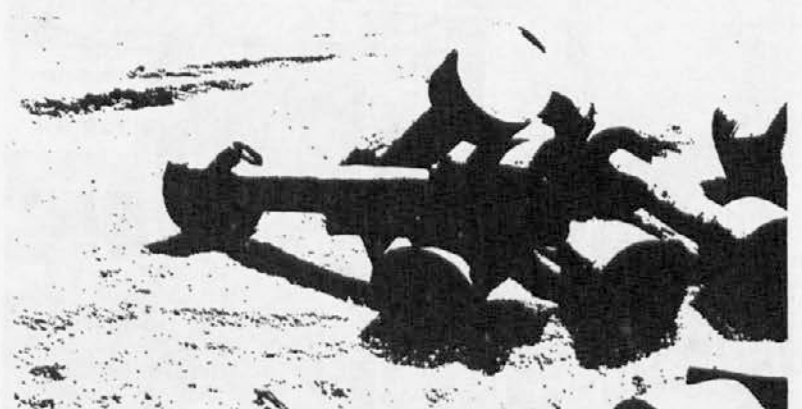
SINDIKAT SESTAVNI DEL SAMOUPRAVLJANJA OB DNEVU SAMOUPRAVLJAVCEV

Letošnji praznik in proslave dneva samoupravljalcev pomenijo pregled doseženih samoupravnih uspehov v vseh oblikah družbene aktivnosti in morajo biti hkrati tudi spodbuda za nadaljnje spreminjanje odnosov v združenem delu, ki smo ga korenito pričeli s široko javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu. O samoupravljanju pa ne mo-

remo govoriti, ne da bi hkrati govorili o sindikatu.

Pregled nalog, ki jih ima sindikat pri uresničevanju delavskih interesov, pokaže, da brez dejavnega sindikata ne more biti pravega samoupravljanja. To še posebej velja za današnji čas, ko si v sleherni celici naše družbe prizadevamo za uresničitev ustave.

Izkušnje nam kažejo tole resnico: v tisti temeljni in drugi orga-

Keglji

nizaciji združenega dela, v kateri sindikat slabo deluje, je samoupravljanje bolj na papirju. Tam pa, kjer je sindikat dovolj dejaven, je samoupravljanje zaživel in za samovoljo posameznikov ni več prostora. V statutih TOZD je točno določen način sodelovanja osnovne organizacije sindikata v samoupravljanju.

O stališčih oziroma mnenju sindikalne organizacije morajo organi upravljanja razpravljati, preden o takih vprašanih dokončno odločajo. Posebej morajo obvestiti sindikalno organizacijo o raz-

logih, zaradi katerih morebiti ne bi mogli sprejeti njenih predlogov. Določanje in izbor kandidatov za delegate v organe samoupravljanja, v delegacije oziroma za delegate v družbenopolitičnih, samoupravnih interesnih in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah, sta tisti neposredni nalogi sindikata, ki se jih bo ob reorganizaciji železarne v nove TOZD moral najprej lotiti. Lahko pa tudi rečemo, da je prav ta reorganizacija najlepša priložnost za uresničevanje vseh omenjenih načel v praksi. Jurij Glavica

Sklepi delavskega sveta TOZD metalurške proizvodnje

7. junija se je sestel delavski svet TOZD MP na 26. zasedanju. Najprej je sprejel dodatni sklep, s katerim zadolžuje obratovodje in vodje služb, da takoj in dosledno začnejo izvajati naslednji sklep 25. zasedanja:

V okviru akcijskega programa TOZD MP za leto 1976 morajo obratovodje in vodje služb akcijski program TOZD za svoj obrat — službo konkretizirati (kako dosegati normative — določiti konkretne, takojšnje in letoletne akcije). Tako zastavljen akcijski program se mora obravnavati na delovnih skupinah (in preverjati). Šef proizvodnje TOZD MP mora delavski svet mesečno seznanjati o doseženih rezultatih in problemih izvajanja akcijskega programa TOZD metalurške proizvodnje za leto 1976.

Delavski svet je ugotovil, da se ta sklep ne izvaja. Glede na zaostrene ekonomske in tržne razmere ter slabše rezultate poslovanja TOZD MP predvsem v drugem četrtletju je razumljivo, da DS zahteva najprej od strokovnih in tudi vseh delavcev dosledno izvajanje delovnih obveznosti.

DS je podal soglasje k ukrepom direktorja TOZD MP, s ka-

terimi se zadolžujeta službi prodaje in PD TOZD MP, da učinkoviteje izvajata prodajne posle, pridobivanje novih — dodatnih naročil na domačem trgu in v izvozu. Omenjeni službi se morata maksimalno vključevati v akcijo za znižanje zalog, optimalno planiranje proizvodnje in prodaje.

Na podlagi predloga in javne razprave na delovnih skupinah o naložbah v osnovna sredstva za leto 1976 je DS sprejel:

1. predlog načrta naložb v osnovna sredstva za leto 1976 TOZD MP oz. delovne organizacije,

2. predlog predloženega preliivanja sredstev. V tej zvezi se zadolžuje kadrovska splošni sektor, da čimprej pripravi predlog samoupravnega sporazuma o združevanju in načinu preliivanja sredstev med TOZD Železarne Ravne. Predlog se mora predložiti delavskim svetom TOZD v sprejem.

3. Zadolžuje se strokovne službe, da s komercialnimi oz. bančnimi krediti oplemenitijo lastna sredstva, kjer je to mogoče.

4. Soglašja se s predlogom DS Železarne, da se dodeli kredit Lesni industriji TOZD pohištva Prevalje za sušilnico lesa za po-

trebe ŽR v višini 3 milij. din. V tej zvezi pa je potrebno skleniti samoupravni sporazum med Železarno in LESNO — TOZD pohištvo Prevalje.

5. Če bodo v prvem polletju letos poslovni rezultati dovoljevali dodatno povišanje amortizacijskih stopenj za posamezne skupine osnovnih sredstev, se ta sredstva namenijo za modernizacijo kovačnice in hladnih valjev.

6. Zadolžuje se strokovne službe, da izpopolnijo investicijski program za modernizacijo valjarne in izdelajo finančno konstrukcijo ter stopijo v stik z Jugoobanko za financiranje.

TOZD mehanske obdelave se opozori, da mora povečati trend grobe obdelave za kovano in lito robo na vseh razpoložljivih kapacitetah.

Na predlog komisije za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti in izrekanje vzgojnih ukrepov je bila Muharemu Muharemiću iz topilnice in Stanislavu Kopu iz valjarne odvzeta lastnost delavca v TOZD MP. Delavcem Antonu Velunšku iz valjarne, Stanislavu Arlu, Štefanu Skratku, Marjanu Božanku, Jakobu Pisarju (vsi iz jeklovleka) in Slavku Lakovšku iz topilnice je bil izrečen vzgojni ukrep prenehanja lastnosti delavca pogojno za 6

ker je kupec moral iz pošiljke po OD 18.114/76 22.714 kg paličastega jekla dodatno ravnati.

Na predlog službe za organizacijo se s 1. junijem odpre delovno mesto vodja proizvodnje valjarne.

Na predlog direktorja TOZD MP in v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih delavcev se dipl. inž. Sead Karadža s 1. junijem 1976 razporedi na delovno mesto obratovodja valjarne. Razporeditev se izvede zaradi daljše bolezenske odsotnosti sedanjega obratovodje inž. Marjana Blažiča. Ta sklep bo nehal veljati, ko bo s specialnim izvidom ugotovljeno, da bo lahko inž. Marjan Blažič opravljal svoje delo spet v polnem delovnem času in trajno.

Na prosto delovno mesto vodja proizvodnje valjarne se s 1. junijem 1976 razporedi dipl. inž. Radivoje Radović.

Na podlagi predloga obratovodje jeklarne, soglasja prizadetih delavcev ter v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih delavcev se s 1. junijem 1976 Jože Kotnik I razporedi na prosto delovno mesto vodja proizvodnje jeklarne I, Oto Hafner I pa na delovno mesto vodja proizvodnje jeklarne II. S 1. junijem 1976 sta delovni mesti

POSOJILO ZA CESTE

Iz sredstev dnevnega obveščanja smo že seznanjeni, da je v SRS razpisano javno posojilo za ceste. Tako zbrana sredstva bodo porabljena kot dodaten vir za financiranje novih in rekonstrukcije ter modernizacijo tistih magistralnih in regionalnih cest, ki so določene v srednjeročnem planu v SRS za obdobje 1976—1980.

Znesek, ki naj bi ga zbrali s posojilom, je po določenih merilih (število prebivalcev, število zaposlenih itn.) razdeljen na občine. Na občino Ravne pride tako nekaj nad 14 milijonov din. Če ga bomo presegl, bomo presežek obdržali za urejevanje in financiranje cest na svojem območju. Ker so naše ceste precej slabše, bi torej moral biti naš interes, da znesek vpisanega posojila presežemo.

Občinski štab za vpis posojila je izračunal, da bi lahko dosegli 20 milijonov. Od tega naj bi zaposleni v železarni vpišali nekaj nad 9 milijonov din ali povprečno vsak zaposleni 2.000 din.

Vpisani znesek posojila lahko vsak vplača enkrat ali največ v 24 mesečnih obrokih. Za tistega, ki bo posojilo vplačal v 24 obrokih, znaša mesečni obrok 83,34 din.

Obveznice se obrestujejo po 10-odstotni obrestni meri. Obračunajo in plačajo se za nazaj obenem z glavnico. Posojilo bo izplačano v petih letnih anuitetah, ki dospejo v izplačilo vsako leto 1. julija. Prva bo izplačana 1. julija 1979. Obveznost za izplačila je prevzela SR Slovenija, če jih ne bi mogla plačati republiška skupnost za ceste SRS.

Za vpis posojila je bil v železarni ustanovljen poseben štab. Ko bo pripravil vse potrebno, bomo z razpravo in vpisom začeli tudi pri nas.

-et

mesecev. Jožetu Šteharniku VII iz čistilnice je bil izrečen vzgojni ukrep preložitve na drugo delovno mesto za 6 mesecev.

Odobrijo se bonifikacije:

— firmi Ferro Terra, Triesen, v vrednosti 197,71 US\$ za kritje stroškov, ker je moral končni prejemnik okoli 11.630 kg paličastega jekla iz ON 78.435 popravljati zaradi površinskih napak;

— firmi Hagesta, Schwerte, v vrednosti 2.479,58 DM, ker kupec ni mogel uporabiti vsega materiala po OD 98.480 za prvotne namene zaradi vtisnjene škaže;

— firmi Hagesta v vrednosti 2.521,40 DM za kritje stroškov,

vodja jeklarne I in II prosti in so opravi objava — razpis.

Na predlog kadrovsko-spolnega sektorja se imenuje 5-članska komisija (interna) v sestavi: Franc Čegovnik iz sl. VPD, predsednik, in člani inž. Jože Matitz, Maks Urnaut, Karel Polanc in Marjana Kušej. Komisija mora s strokovno utemeljitvijo čimprej pripraviti predlog za benifikacijo nekaterih delovnih mest v livarni. Predlog poda skupnosti invalidsko-pokojninskega zavarovanja — enoti Ravne in delovni organizaciji železarne Ravne.

Franc Leskošek

Naše pnevmatično orodje na letošnjem zagrebškem velesejmu

PEREČI PROBLEMI VARSTVA PRI DELU

IZ ANALIZE KOMISIJE ZA VPD V TOZD METALURŠKE PROIZVODNJE

Komisija je odkrila 92 večjih oziroma velikih napak ali pomanjkljivosti v obratih TOZD MP ter skoraj nič manj manjših, ki pa smo jih strnili v skupne splošne ugotovitve. Od 92 večjih pomanjkljivosti, od katerih so nekatere zelo nevarne za zdravje ali celo življenje ljudi, nekatere pa nevarne za uničenje strojev ali naprav, jih je v posameznih obratih: v topilnici 35, v livarni 13, v valjarni 14, v kovačnici 20, v ješkoveleku 10.

Od skupnih 92 napak ali pomanjkljivosti je do časa, ko smo izvedli ponovno kontrolo, bilo odpravljeno v celoti ali delno 50 napak. V času, ko to poročamo, je verjetno od preostalih 42 večjih pomanjkljivosti še kakšna odpravljena, kar je tudi razvidno iz zapisnika o rednem pregledu republiškega inšpektorja, ki jih ni našel toliko. Nekaj pa je tudi res: vseh pomanjkljivosti nismo odkrili niti mi niti republiški inšpektor, se pa iz dneva v dan porajajo nove napake in vseh ne bo nikoli nihče odpravil.

Za napake in pomanjkljivosti v obratih so delno kriva vodstva obratov, če ne v nekaterih primerih tudi širše vodstvo v TOZD ali odgovornih službah. Za nekatere so krivi vodje oddelkov in mojstri, največ pa delavci sami. Ni potrebno naštevati, katere napake, ki smo jih odkrili ob pregledu, bi z malo truda lahko odpravili sami delavci, če bi le sprosti odstranjevali navlako po obratih, brisali mastna tla, uporabljali dosledno zaščitna sredstva, če ne bi preobremenjevali žerjavov in če bi vztrajali pri tem, da morajo biti ob vseh strojih navodila za varno delo.

Pri študiju analize naj člani DS ocenijo sami in na podlagi lastne presoje oziroma predhodnega posveta z bazo, ki jih je delegirala, odločijo — kaj in kako tudi za naprej. Ali bodo še naprej komisija oziroma posamezni njeni člani tisti, ki bodo odkrivali razne napake in pomanjkljivosti v obratih ter so včasih izpostavljeni besedam, ki niso vredne človeka. V sklepu DS je med drugim zapisano, naj komisija predlaga morebitne dodatne ukrepe. Ker tako piše, smo dolžni dati odgovor. Komisija je o tem razpravljala in ugotovila naslednje:

Komisiji bo kmalu potekla mandatna doba. Na žalost še do sedaj nima svojega poslovnika in ne vemo, kakšne so naše kompetence. Vse, kar je zapisano o delu

komisije, je v samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih. To je za delo komisije premalo, saj nam ta sporazum daje premalo pravic samostojnega odločanja ali eventualnih ukrepov. Dodatne ukrepe po mnenju komisije mora sedaj na osnovi te analize dati DS. Člani komisije lahko le predlagamo, da DS odloči, kaj narediti s tistimi, ki iz kakršnegakoli vzroka niso opravili ali še

ne opravljajo svojih dolžnosti, vendar te izhajajo iz njegovih opisov dela in je bila na tej osnovi izdelana analitska ocena dela ter postavljena višina bodočih osebnih prejemkov.

Vsekakor bo potrebno poostri disciplino na proizvodnih delovnih mestih, najbrž pa tudi pri odgovornih delavcih, kajti brez discipline ne bomo uspeli odpraviti napak in pomanjkljivosti. Zavedati pa se moramo tudi, da bo odprava nekaterih večjih pomanjkljivosti terjala načrtno delo in precejšnja finančna sredstva, in ne bo pomagalo nič, če tudi bomo v bodoče imeli toliko komisij, kolikor TOZD bomo ustanovili.

Komisija za VPD TOZD MP

S SEJE DELAVSKEGA SVETA SLOVENSКИH ŽELEZARN

Delavski svet Slovenskih železarn se je sestel sredi maja. Sprejel je predloženo poročilo o poslovanju v letu 1975 ter ugotovil, da je bilo uspešno tako po proizvodnih kot finančnih rezultatih. Napredovali smo tudi pri medsebojnem oskrbovanju in sodelovanju.

Pri rezultatih pa se v veliki meri odraža inflacija. Če bi inflacijske vplive izločili, akumulacija ne bi bila tako ugodna. Delavski svet se zaveda, da bo zaradi spremenjenih zunanjih pogojev poslovanja letos slabše. Treba bo veliko naporov, če bomo hoteli doseči lanske rezultate.

Delavski svet je soglašal s predvidenimi cilji razvoja Slovenskih železarn v naslednjem petletnem obdobju. Predvsem je treba izgrajevati Slovenske železarne kot sistem in povečati medsebojno dohodkovno soodvisnost v vseh elementih poslovanja, kot so razvoj, proizvodnja, nabava, prodaja itn.

O osnutku samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega načrta proizvodnje ter razvoja Slovenskih železarn za obdobje 1976—1980 bodo javne razprave v TOZD.

Ko je delavski svet potrdil predloženi proračun OSS Slovenskih železarn, je obenem priporočil, naj letos ne sprejme na delo novih delavcev. V bodoče naj tudi bolj kadruje iz vrst delovnih organizacij Slovenskih železarn.

Podprl je enotno solidarno akcijo Slovenskih železarn za odpravo posledic potresa na Primorskem. Realizira naj se predvsem v materialu, v vrednosti do enega milijona din. k. r.

RAZGOVOR KOVINARJEV — KOMUNISTOV

Na nedavnem sestanku v Ljubljani so člani ZK, ki so obenem člani republiškega odbora sindikata delavcev kovinske industrije, kritično ocenjevali položaj delavcev v TOZD in OZD, rezultate svojega dela ter spregovorili o problemih, ki ovirajo njihovo delo, pa o gospodarstvu nasploh.

Po uvodnih besedah predsednika RO tovariša Orešnika se je med udeleženci razvila živahna razprava. V uvodu je bilo povedano, da ima RO še vedno težave pri doslednem uveljavljanju delegatskih odnosov, ker delegati večkrat nimajo na sejah s seboj preverjenega mnenja svoje baze,

temveč se morajo med razpravo in pri odločanju opredeljevati predvsem po svojem občutku in osebnem mnenju. Na področju združevanja dela in sredstev se je prav malo premaknilo na bolje. SOZD še niso organizirane in še ne delujejo v ustrezni obliki, kot to določajo ustavna načela. Gre za različne izgovore, od čakanja na zunanje pobude, do izgovora, da še ni sprejet zakon o združenem delu. Tudi konstituiranje in nato vodenje posameznih TOZD se razlikujejo. Marsikje TOZD še nimajo zagotovljenih osnovnih pogojev za samostojno in neposredno odločanje. Nekateri TOZD pozabljajo, da je dohodek družbena last in ga je treba združevati na ravni delovne organizacije ali SOZD, da bi se dosegel boljši učinek.

S problemi uresničevanja ustave ter združevanja dela in sredstev smo se lani v praksi spopadli med drugimi tudi v Slovenskih železarnah. V razpravi je bilo posebej kritike na račun planiranja, ki ga v gospodarskih organizacijah poznamo, vendar posamezni programi niso med seboj usklajeni — se prekrivajo. Prav na tem področju bi morala biti

Glavna ulica

prisotna največja stopnja organiziranosti in usklajevanja vseh samoupravnih in družbenopolitičnih organizmov. V zadnjem času sicer prihaja do prizadevanj za usklajevanje, vendar še dosti premalo.

Osnovne težave pri integracijah so v neurejenih medsebojnih dohodkovnih odnosih. Ni izdelanih pravih meril za vrednotenje minulega in živega dela. Vsak jih tolmači po svoje. Ni izdelanega načrta naložb, kje in v kaj bomo investirali. Dokler vsega tega ne bo, se ne moremo dogovoriti o udeležbi pri skupno ustvarjenem dohodku. Industrija sama najbrž ne bo zmogla rešiti teh stvari, zato bo treba angažirati ves naš strokovni in znanstveni kader. V nekaterih delovnih organizacijah se sicer lotevajo teh vprašanj in začetki kažejo na dobre rezultate. Med njimi je bila omenjena tudi železarna.

V razpravi je bilo rečeno, da v nekaterih delovnih organizacijah ljudje zahtevajo, naj se napravi selekcija in točno določi, katere so notranje in katere zunanje težave. Kritične pripombe so bile podane na račun odgovornosti vodilnih delavcev, ki so v veliki večini člani ZK, vendar se pri izvajanju partijskih sklepov ne vedejo kot komunisti.

Ponekod so v zvezi z vlogo družbenopolitičnih organizacij pri sprejemanju pomembnih odločitev vodilne strukture in odgovorne službe zrasle ter si priborile veljavo s političnimi aktivni, kjer so se »zile« upravne, samoupravne in družbenopolitične vodilne osebe in sprejemajo odločitve brez dejansko samoupravno preverjenega stika z delavci. Odločitve takega »političnega aktiva« kar same od sebe dobivajo nadih diktata, čeprav je očitno, da imajo le malo skupnega s samoupravljanjem in so bolj izraz preživelih oblik forumskega načina dela. Tak način dela ne le da zavira razvoj samoupravnega sistema, temveč blati ugled slehernega člana ZK in vseh naprednih sil v družbenopolitičnih organizacijah. —ca

Bela reka

Po razpravah o novem sistemu delitve OD

Po programu aktivnosti, ki so ga sprejeli delavski sveti TOZD in DSSS za sprejem samoupravnih splošnih aktov novega sistema delitve OD, smo posredovali v javno razpravo:

- samoupravni sporazum o delitvi OD,
- samoupravni sporazum o sistematizaciji delovnih mest,
- poslovnik o delovnih normah,
- poslovnik o ocenitvi uspešnosti dela,
- metodo vrednotenja delovnih mest,
- pregled zaposlenih po delovnih mestih in
- organizacijske sheme.

Od 5. do 15. maja so bile na delovnih skupinah razprave o predlogih novega sistema delitve OD, od 28. maja do 9. junija pa so bila usklajevanja na nivoju TOZD, DSSS in DO.

Team za sistem OD in strokovne službe so pregledali in preučili vse zapisnike delovnih skupin, iz katerih povzemamo glavne značilnosti.

1. Predlaganih je skupno 27 sprememb nazivov delovnih mest. Po preučitvi predlogov oz. opisov delovnih mest je ugotovljeno, da je 17 predlogov upravičenih.

2. Predlagano je skupno 30 sprememb v organizacijskih shemah (spremembe podrejenosti, delitve ali združitve delovnih mest). Po preučitvi predlogov je ugotovljeno, da je 9 predlogov upravičenih.

3. Na metodo vrednotenja delovnih mest so pripombe:

- da je preizkušeno ovrednoteno znanje svetovnih jezikov,
- da je previsoko ovrednoteno upravljanje,

— da metoda ne vrednoti dela z ljudmi. Te pripombe so bile podane na delovni skupini. Glede karakteristike je treba poudariti, da so določene z metodo in bi vsaka sprememba povzročila ponovno usklajevanja in dodatne pripombe. Vrednotenja dela z ljudmi metoda ne upošteva, ker je to nedoločljiv faktor, ki ga tudi druge metode ne upoštevajo.

Po preučitvi predlogov je bilo ugotovljeno, da bi upoštevanje vseh pripomb povzročilo strukturalna neskladja in bi lahko ocenitve postale vprašljive. Po ocenjenih izračunih bi pomenilo upoštevanje vseh pripomb delovnih skupin z dodatnim usklajevanjem porabo toliko sredstev OD, da bi znatno prekoračili plan OD za leto 1976 v višini 4400 din/zap. ali ob prehodu na novi sistem 4700 din/zap.

Ponovni ocenjeni izračuni kažejo po usklajitvah, da bi se gibal v mejah plana OD za leto 1976. Dokončni poprečni OD po novem sistemu delitve OD in po višanju mase za novi sistem bosta znana, ko bomo ponovili izračun na računalniku.

Pripombe, ki so bile podane na ocenitve delovnih mest, so bile usklajevane na TOZD in DSSS po programu aktivnosti. O rezultatih uskladitve na ravni OD je razpravljal strokovni svet na razširjenih sejah. Naknadno so bili usklajeni še nekateri sporni pred-

logi od teama za OD s posameznimi odgovornimi delavci. Odboreni so bili skoraj vsi predlogi, ki so bili podani na usklajevanju v TOZD in DSSS.

Tudi na oceno posebnih pogojev dela je večje število pripomb. Obdelali sta jih strokovna služba VPD in posebna komisija. Dogovorjeno je, da je skupina posebnih pogojev dela (SPPD) lahko na nekaterih delovnih mestih variabilen podatek. Ta delovna mesta bodo v izpisu posebej označena in na njih opredeljena minimalna SPPD. Na pripombo, da metoda ne upošteva vpliva prahu in dela v višini, je odgovor, da je vpliv prahu upoštevan z aerosoli in nevarnost dela v višini z nevarnostjo nesreč pri delu. Pripombe na ocenitev fizičnega napora, ki so bile dane v razpravo, so v glavnem usklajene, razen nekaj primerov, ki jih je komisija upoštevala.

V razpravi je bilo iznesenih še nekaj splošnih pripomb, npr.:

Določeni obrati poudarjajo, da so v primerjavi z drugimi ali s poprečjem OD preizkušeni

glede na stari sistem. Ta trditev je preveč posplošena, ker če te obrate analiziramo po oddelkih, že več ne moremo tako trditi. Poleg tega pa smo ravno to določali z analitičnimi ocenami in usklajevanjem.

Določene delovne skupine izjavljajo, da so posamezne grupacije preizkušene proti drugim. Tudi to smo reševali z novim sistemom delitve OD, in če je to razmerje tudi po usklajitvah takšno, je to dokaz, da so ocene pravilne.

Nekaj predlogov je, da je treba pred usklajevanjem ocen ogledati delovna mesta. Časovno tega ni možno izvesti glede na veliko število takih pripomb. Poleg tega nekajminutni ogled delovnega mesta ne more dati prave slike za oceno.

Nekatere delovne skupine želijo povratne informacije o usklajevanju. Zbirne in po potrebi konkretne informacije bodo podane na zborih delovnih ljudi. Delovne skupine vprašujejo tudi o pravilnosti namestitve delavcev po delovnih mestih. To preverjajo komisije za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu TOZD in DSSS, za pravilnost namestitve delavcev pa odgovarjajo vodje organizacijskih enot.

Filip Rožanc

Proizvodnja slovenskih železarn v maju '76

Letošnji maj je bil za Slovenske železarne kot celoto po realizaciji načrta eden najslabših mesecev daleč nazaj in le v »Plamenu« so dosegli mesečni načrt blagovne proizvodnje. Eksterne realizacije so izvršili samo v »Žičnici«. V izvozu je ravno obratna slika, kot smo je bili vajeni doslej. Mesečni načrt je bil po količini in vrednosti presežen, tako da je izvoz po količini že nad trendom letnega načrta in pri predelovalcih tudi po vrednosti, medtem ko po vrednosti železarne kumulativno še vedno zaostajajo in zato je skupen rezultat še pod načrtovano vrednostjo izvoza.

Napovedovalci gibanj v svetovni trgovini in proizvodnji jekla obetajo že v kratkem lepšo prihodnost. V ZDA naj bi se proizvodnja dvignila že v letu 1976 za 15%, in pričakujejo, da bo nastopilo novo konjunktorno obdobje v drugi polovici leta 1977 z vrhom konec leta 1978 ter ponovnim padcem okoli leta 1980. Evropa zaostaja za tem gibanjem za pol do enega leta, pri nas se pa po izkušnjah zadnjih dveh kriznih obdobjih pojavijo težave pol do eno leto po krizi v zahodnoevropski jeklarski industriji. Za našo proizvodnjo je to prej slučaj kot pravilo, ker je bila kriza pred sedmimi leti posledica sproščene uvoza proizvodov črne metalurgije ob depresiranih cenah v kriznem obdobju na svetovnem trgu, tokrat je pa tudi posledica administrativnih ukrepov za stabilizacijo novega gospodarstva.

Čeprav so rezultati v maju precej pod načrtovanimi, se pa v juniju že zaznava rahlo izboljšanje gibanj, ki dajejo upanje, da

se bo stanje v drugem polletju popravilo. V šestem mesecu smo, in čez mesec dni bomo ocenjevali uspešnost poslovanja v prvem polletju.

Proizvodnja surovega železa je bila realizirana z 98%. Na jesenskih plavžih se pozna, da obratujejo z revnejšim vsipom kot lansko leto in so dosegli le 95% načrta. V železarni Štore so proizvedli 10% surovega železa več, kot znaša mesečni načrt. Zbirno je proizvodnja surovega železa 3% nad planom in so realni upi, da bo tudi polletni načrt dosežen.

Tesnejše rezultate imamo v proizvodnji jekla, še posebno, ker smo v maju zaostali za več kot 5000 ton za mesečnim načrtom. Zbirna prednost, ki znaša še nekaj manj od 2000 ton, lahko kaj hitro skopni, posebno ob tem, da trenutno stanje naročil v železarnah v primerjavi z obstoječo zalogo ingotov in polizdelkov ne kaže še nobene posebne potrebe za pojačano proizvodnjo jekla. Mesečni načrt je bil izvršen z 92% in je samo jeklarna v železarni Štore presegla načrt za 9%.

Blagovne proizvodnje niso dosegli v nobeni železarni in znaša skupen mesečni rezultat 92% načrta in še od tega je bilo odpredeljeno le 94% proizvodov. Zbirno zaostajajo železarne za načrtom za 2% in je samo blagovna proizvodnja železarne Štore za 6% nad 5-mesečnim načrtom. Za polletje upi torej niso najboljši.

Pri predelovalcih je majski rezultat še slabši, saj so izvršili le 79% mesečnega načrta in od te proizvodnje odpredelili samo 89%. Zbirna izvršitev znaša 90% in le

Plamen presega 5-mesečni načrt blagovne proizvodnje za 6%. Skupen zaostanek v izvrševanju načrta blagovne proizvodnje znaša v petih mesecih za Slovenske železarne okoli 5500 ton. Ob sedanjem stanju naročil lahko samo upamo, da se rezultat v juniju ne bo več bistveno poslabšal.

V izvozu se je stanje predvsem po zaslugi izredno visokih količin in vrednosti realizacije železarne Jesenice bistveno izboljšalo in izvršujejo oziroma presegajo tudi kumulativni načrt po količini in vrednosti. Slabše rezultate imata še železarni Ravne in Štore. V prvi so dosegli 94% mesečnega načrta izvoza, v Štoreh pa le 74%. Tudi zbirno je v obeh delovnih organizacijah izvoz že v zaostanku.

Pri predelovalcih so presegli mesečni načrt izvoza po količini in vrednosti samo v Plamenu. Prekoračitev mesečnega načrta v železarni Jesenice je bila tolikšna, da je prinesla pozitiven rezultat tudi zbirno za Slovenske železarne.

Rezultati za eksterne realizacije so nekaj boljši kot v preteklem mesecu, vendar je izvršitev le 83% načrta in zbirna izvršitev 87%. Blizu mesečnemu načrtu realizacije je Plamen z 99%, Žičnica je dosegla 102%. V železarnah je v maju izvršen načrt eksterne realizacije s 83%, pri predelovalcih pa s 85%. Polletje bomo torej dočakali z zaostankom, ki ga do konca leta realno ni več mogoče nadoknaditi in tudi polletne bilance ne morejo pokazati zadovoljivih poslovnih rezultatov.

Poleg znakov za izboljšanje povpraševanja je posebno razveselljivo, da kolektivi v delovnih organizacijah Slovenskih železarn sedanjih težav ne sprejemajo prekrižanih rok. Z vrsto operativnih ukrepov v okviru posebnih akcijskih programov se postavljajo porobu poslovnim problemom. V te ukrepe spada tudi sprememba terminov letnih remontov, ki so preneseni iz kasnejših obdobj v preteklo in tekoči mesec, kar ima za posledico tudi nižjo proizvodnjo. Ukrepi za enakomerno uporabo letnih dopustov in mere za posebno pozornost štednji na vseh področjih so sestavina akcijskih programov. Ugotovitve, da se izboljšuje delovna in proizvodna disciplina, da se zmanjšuje izmeček in popravlja izpilen, so gotovo že rezultati zastavljene akcije. Končno pa, ukrepati je treba! Pri skupno 200 več zaposlenih, kot je znašala poprečna mesečna zaposlitev v preteklem letu, je letošnja blagovna proizvodnja za 2% in realizacija za 6% nižja, kot je bila v prvih petih mesecih lani.

Milan Marolt, dipl. inž.

MODROSTI

Kar se bedaku posveti, mu je največja modrost.

Otroci bolj pazijo na to, kaj starši počno, kot na to, kaj govornijo.

Končni cilj znanosti je resnica, končni cilj umetnosti zadovoljstvo.

Lessing

ČAS JE, PROSTOROV NI

- Kam?
- V kavarno.
- K Lečniku.
- V Dravograd v disko.
- K Toniju v Kotlje.
- V Avstrijo v disko.

Lahko bi našli še druga imena, pa bi vsako dalo samo večji seštevek gostiln. Saj, kako bi naj drugače bilo, ko pa je samo na Ravnah sedem gostiln in mlti enega prostora, ki to ne bi bil, kjer bi se mladi lahko zbirali v svojem prostem času. Če pred desetimi leti ali več, toliko je namreč star problem prostora, še ni bilo toliko mladih, da bi jim kazalo urediti nekaj kvadratnih metrov, je pa do danes njihovo število tako zraslo, da postaja prav čudno, kako da ni nobenih ukrepov, razen tam v letu 1980 planirani mladinski klub, ki pa bo le delno pokrtil potrebe. Dnevni redi za mladinske seje na vseh ravneh so dolgo časa vsebovali prostorsko vprašanje. Rezultati so vsakič izostali, a mladi pod točko »razno« še zmeraj razpravljajo o tem. Samo njihov optimizem pa je kajpada boren prispevek k razreševanju prostorskega problema.

V letošnjem letu so na štirih različnih seminarjih anketirali 170 mladih in eno izmed vprašanj je bilo: kaj bi po tvojem zanimalo širok krog mladih? Najpogostejši odgovori so bili: šport, kultura, marksistični krožki, literarni večeri, zunanja politika, debatne ure, socialna problematika, samoupravljanje, informbiro, akcije, izleti, ples. In še drugo vprašanje: kaj pogrešaš v kraju, kjer si? Odgovori so bili enotni: prostor, mladinski klub. Poprečna starost anketirancev — 18 let. Iz odgovorov je torej mogoče razbrati, da so njihova interesna področja raznovera in da je edinole prostor tista nesrečna cokla, ki razvoj teh interesov onemogoča. Bo že res, da se s športom ukvarja precejšnje število mladih, se pravi, da nekateri velik del svojega prostega časa preživijo v DTK. Tistih, ki vadijo v Titovem domu, je že manj, v študijsko knjižnico pa pod »nujno« hodijo študenti, dijaki in morda še nekateri osnovnošolci. No, in s tem so našete vse ustanove, ki jih mladi lahko uporabljajo v svojem prostem času, vendar žal ne pokrivajo še vseh njihovih drugih interesov.

Po kruh ne moremo k mesarju, če ga pri peku ni — tako začnejo krneti interesi in mladi so za dobršen del razvedrila opeharjeni. Ostanajo jim ših, delo v političnih organizacijah, gostilna in kasneje družina.

Navsezadnje pa vendarle živimo v času, ko so že povsod po svetu prišli do spoznanja, da je skrb za otroke in mlado generacijo stvar vse družbe — kot vprašanje življenjskega pomena, ne samo za pravičen razvoj mladih, marveč tudi za vitalnost in obstoj narodov in so zato potrebni napor,

da se mladim omogoči vsestranski socialistični razvoj. Ni vse, če imamo športno društvo Fužinar, KPD Prežihov Voranc in druge podobne organizacije. Ali se socializiramo ob gledanju nogometne tekme, ob kozarčku v gostilni, ob poslušanju banalnih popevk? In kakšne skupinice najdemo na primer v kavarni: eni se pogovarjajo o politiki, drugi o glasbi, nekateri samo opravljajo, redki spregovore o književnosti, skoraj vse, kar je mlado, pa o tem, kam s prostim časom.

Rešitev prostorskega problema bi bržkone pomenila večjo socializacijo med mladimi, bi nehote zgladila razlike med delavsko mladino, študenti, dijaki, kajti še tako lepo napisane resolucije, stališča in sklepi 9. kongresa ZSMS ne morejo poenotiti mla-

dih, če delajo vsak zase na ozko usmerjenem interesnem področju, če nimajo možnosti srečevati se v nekem njim namenjenem prostoru, kjer lahko prav tako v duhu socializma ustvarijo bistveno drugačno vzdušje od tistega na sestankih.

Lep primer združevanja in enotnosti mladih so mladinske delovne akcije. Tam se zberejo mladi z vseh vetrov in vseh poklicev, nobene diferenciacije ni, prosti čas znajo imenitno izrabiti — imajo svoj prostor, četudi pod šotorskim platnom.

Stagnacija je negativen pojav, ki se mu je bolje ogniti. Vedno se to ne posreči, skoraj nerazumljivo pa je, če se ponesreči nekaj let zapored.

Že na osmem kongresu leta 1964 je tovariš Tito dejal: »Problemi mladine in njihova rešitev so stvari vse naše družbe in zato morajo biti stalna skrb vseh organizacij zveze komunistov.«

Nasmeh mladosti

Neprekinjena aktivnost

Sredi junija je bila programska seja občinske konference ZSMS Ravne, na kateri so mladi sprejeli operativni program dela OK ZSMS za obdobje maj—oktober. V ta načrt so vnesli vsa aktualna vprašanja, ki jih je treba v prihodnjem obdobju razrešiti. S selekcijo problemov so dosegli večjo osmišljenost akcije, jasnejšo in odločnejšo opredelitev mladine, večjo notranjo povezavo in politično odgovornost mladinskih organizacij.

Težišče aktivnosti OK ZSMS sloni na teh izhodiščih:

— Mladi se morajo aktivno vključiti v uveljavljanje samoupravljanja v združenem delu, v krajevnih skupnostih, v šolah, v SIS in v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti.

— Idejnopolitično usposabljanje in izobraževanje mladih mora postati bistveni sestavni del aktivnosti sleherne osnovne organizacije.

— Uveljaviti je treba idejno, politično, vsebinsko in organizacijsko enotnost v ZSMS.

— Takoj moramo izboljšati delo informativne in propagandne dejavnosti. Informacije morajo prihajati hitro in jasno iz OK ZSM v OO ZSM do slehernega mladincev in obratno. Šele tako se bo pokazal rezultat dela.

— Nikakor ne smejo izostati prizadevanja za dosledno uresničevanje ustavnih načel v procesu vzgoje in izobraževanja, ki morata zagotoviti znanstveno in marksi-

stično zaznavnost celotnega vzgojnega in izobraževalnega dela ter samoupravno presnovno šole.

— Bistvene spremembe je treba doseči na področju gradnje dijaških domov.

— Veliko več pozornosti moramo posvetiti pionirjem in vsem družbenim organizacijam, ki vključujejo mladino.

— Mladinske delovne akcije morajo postati redna oblika delovne vzgoje in družbenopolitičnega usposabljanja, biti morajo šole kadrov za ZSM ter nosilec uveljavitve prostovoljnega dela kot vrednota mladih ljudi.

— Sestavni del vseh mladinskih programov mora biti obujanje revolucionarnih tradicij NOV, hkrati pa tudi krepitev obrambnih priprav in družbene samozasčite.

— V aktivnosti in delo mladih moramo bolj vključevati kmečko mladino in tudi tem mladim dati večjo možnost odločanja, jih pritegniti za interesne dejavnosti ter doseči, da bo kmečka mladina zastopana v celotni vsebinski in akcijski usmeritvi mladinske organizacije.

Nekako takšna je bila splošna usmeritev aktivnosti mladih. Konkretizirati jo je mogoče na podlagi tovarištva, vztrajnosti, brezkompromisnosti, toda človeškosti v boju, doslednosti, objektivnosti pri odločitvah, na podlagi vere v zmago delavskega razreda, optimizma, kritičnosti in samokritičnosti do družbenih aktivnosti, skratka na podlagi tistih lastnosti, ki izhajajo iz naše zvestobe socialistični prihodnosti.

ZOPET NERESNOST

Priprave na uresničevanje koncepta LO in DS mora biti sestavni del aktivnosti sleherne OO ZSMS in s tem tudi vseh mladih, ki so vključeni v OO ZSMS. Da se čim bolj izurimo in uresničujemo koncept SLO, pripravljamo vrsto izobraževalnih oblik v obrambne namene. Ena izmed teh oblik so taktični pohodi. Taktični pohod sedaj pripravlja ZRVS. Vanj se moramo vključiti

tudi mi. Pohoda v svojem kraju se mora udeležiti vsaj ena ekipa ali pet mladincev.

Približno taka je bila vsebina sporočila, ki jo je OK ZSMS poslala vsem OO ZSMS. Pohod je bil planiran za 8. maj; zborna mesto je bilo pred zadružnim domom na Ravnah. Obvestila sem člane naše OO in nekateri so obljubili, da pridejo. Ko sem v soboto točno ob 6. uri zjutraj pritekla pred kinodvorano, sem mislila, da sem prepoznala. Razen nekaj mladincev iz železarne ni bilo nikogar drugega. Pričakovala sem, da bo vsaj kakih 30 mladih. Stopila sem k vodji pohoda in vprašala, če ni morda ekipa že odšla. Pa je odkimal in me vprašal, če sem jaz edina predstavnik ravske mladine. Postal me je sram za vse druge. Očitala sem si, da se nisem dovolj potrudila, tedaj pa so prišli še štirje člani naše OO ZSM Trg in ena mladinka iz Kotelja. Po svoje res ni važno, če je naša organizacija številčno šibka, je pa delovna. Še sedaj ne vem, zakaj ni bilo nobenega mladincev iz drugih OO ZSM. Tak taktični pohod vendar ni postranska zadeva, ni »hec«, ampak je potrebna oblika izobraževanja.

Sprijaznili smo se z dejstvom, da bomo črne ovce med malo starejšimi in zato toliko bolj izkušenimi.

Razvrstili so nas v ekipe, vsaka je štela deset mladincev. Povedati pa moram, da nisem opazila nobene ženske ali dekleta razen nas iz Trga. Vsakih osem minut so

poslali na pohod po eno ekipo. Med potjo je bilo več kontrolnih postaj. Cilj je bil na lovski koči.

Rada priznam, da me je ta pohod precej namučil. Prvič v življenju sem streljala z malokalibrsko puško, naučila pa sem se tudi orientirati s pomočjo azimuta in še mnogo koristnih stvari. Ni mi žal, da sem se pohoda udeležila, lahko pa je tistim, ki se ga niso. A zakaj se ga niso? Odgovor je: neresnost!

Marjana Volmajer

Dva almanaha

Ravenski maturanti gimnazije in srednje tehniške metalurške šole so izdali že kdo ve katero leto po vrsti svoja almanaha — Vresje in Ingot. Razlika med obema je opazna že na zunaj: naslovna stran Vresja je oblikovno čisto preprosta, naslovnica Ingota pa je precej slabša — na sredi platnice je ingot, ki ga obdajajo nametane oznake jekel. Neprivlačno je to za oko, pa še nedomiselnost in neizvirnost. Pa bi človek vendarle mislil, da mladi težijo po boljšem in novem, ne pa da iz leta v leto ponavljajo dogočasne oblike.

Že površno branje enega in drugega almanaha nedvomno pove, kateri je po vsebini boljši. Čudno je pravzaprav to, če pomislimo, da so oboji enakih let, da vsi žive na območju štirih občin in vsi v samoupravni socialistični družbi, pa so vendar maturanti tehnične šole bolj zreli, bolj življenjski, bolj realni. Njihovi cilji so domala popolnoma jasni, tudi življenjski nazori niso prav nič megleni. Gimnazijci so mnogo manj globoki, kakor da so še daleč od življenjskih resnic. Sproščenost, veselost in romantičnost seva iz Vresja. Tu pa tam se približajo trpkosti in žalosti ljubezenskih razočaranj, vendar še daleč ne toliko, da bi v njih zaradi tega ostala grda sled za vse življenje. Polni so še iluzij in ambicioznosti, a dolgo ne bodo, prej ali slej jih bo življenje naučilo drugače misliti, kajti matura bržkone pomeni konec neke brezskrbnosti.

Pa še druga plat zvona. Za oba almanaha je treba odšteti 40 din — za isto vsoto je mogoče dobiti že tri broširane knjige, ki nikdar ne sodijo med šund niti med slabšo vrsto literature. Seveda je jasno, za kakšen namen bodo maturanti porabili denar in jasno tudi, da sta almanaha le eden od načinov, kako priti do denarja. Nikakor pa to ne bi smelo biti opravičilo za tako ne-kvalitetno vsebino ob dejstvu, da so imeli vse leto čas spraviti skupaj teh nekaj strani. Torej z malo truda bi bila lahko vsebina precej boljša, tako pa ima človek občutek, da je pač toliko, da so strani zapolnjene. Ali se ne kaže v tem tudi odnos do vsega drugega — ali je tudi učenje samo zaradi učenja in življenje samo zato, da se ubije čas?

Z. S.

IZREK

Vzroki filmskih kriz so v tem, ker se inteligenca gledalcev razvija hitreje kot inteligenca producentov.

Sam Spiegel

Svobodna rast

„ZLATA MLADINA“ NA ODRU

Dolgi meseci napornih vaj so mimo. V njih so sežeta samoodrekanja vsakega posameznika, iskanja talentiranosti v sebi, da bi potem bilo mogoče na tem graditi kar se da dobro interpretacijo vloge. Amater-

jem je sicer marsikaj odpuščeno in morda le oni sami vedo, da se je treba presneto truditi, če želijo doseči kakršenkoli nivo.

Že bežen pogled za oder jasno pove, da so nervozni, da jim še malo ni vseeno, ka-

ko jih bo sprejelo občinstvo; režiser daje zadnja navodila. Odgrnejo zastor in prične se predstava drame Zlata mladina, delo Igorja Torkarja, ki jo uprizarja mladinska dramska skupina Železarne Ravne.

Od začetka do konca predstave, ki je nekoliko predolga, se na odru zvrsti kakih petnajst igralcev in prav kmalu jih je mogoče razvrstiti v dve skupini: v talentirane in manj talentirane. Žal je bilo tistih slabših več, saj se je v človeka nehote prikradel občutek, da je skoraj tako, kot bi poslušal pridigo: breizrazno ponavljanje na pamet naučenega teksta. Še sreča, da so bile to stranske vloge.

Kljub temu, da je Zlata mladina družbeno angažirano delo, bi nemara predstava izzvenela v prazno in skrajno dolgočasno, če ne bi bilo izredno dobre igre Vlada Obreza. O njegovem talentu ni nobenega dvoma, vse drugo pa je nekam poprečno, skoraj preveč poprečno, čeprav je bilo povsem jasno videti, da se je režiser trudil, kot je najbolje mogel. Toda če človek nima pravega odnosa do gledališča, če ne zmore pravilno dojeti svoje vloge, skratka, če ne more iz svoje kože, potem je tudi režiserjev trud zaman. Vse to pa še ne pomeni, da so igralci vredni le graje, saj jih je večina med njimi prvič stopila na oder in poskušala predstavljati namesto sebe nekoga drugega. V resnici so pravi entuziasti. Vse njihovo delo preveva čisti idealizem, če upoštevamo, da so delali popolnoma zastonj, da imajo nekateri službo na več izmen in so zato včasih jemali dopust za vaje in navsezadnje imajo nekateri družine in funkcije.

Od ženskih vlog so bile tri dobro interpretirane, še najbolj pa je Ljuba Grubelnik odigrala falirano študentko, lahko živko.

V drami srečamo vrsto likov, ki so vsakdanji in nevsakdanji hkrati: mlad umetnik, ki ga nepojasnjena smrt njegovega dekleta vrže najprej v popolno apatičnost, kasneje pa celo v samomor, dobro situirana, a nesrečna gospa, ki se na koncu znajde v zaporu zaradi uboja svojega moža, starejši učitelj, ki ga ne sprejmejo medse niti mladi niti njegovi stanovski kolegi, oče glavnega junaka — zapit policijski pisar, ki si ni nikoli odpustil, da je kot mladenič storil popoln juridični umor, pa še skupina samomorilcev, ki se nekako takole svobodno odločajo za samomor: ... »kdor potegne listek s klicajem, naj po svobodnem premisleku poskusi povečati brigado mrtvih, ki so na vseh kontinentih padli za revolucijo in človeka in danes znova vstajajo iz grobov, da bodo po vsem svetu pregнали vse tiste žive, ki živijo od revolucije in ne več za revolucijo in za človeka.«

Nekaj težkega in morečega se rodi v človeku, ko ga igralci na odru soočajo z živo zdajšnjostjo, s tisto vsakdanjostjo, ki si pred njo zapiramo oči, nočemo razmišljati, še manj govoriti o njej. Torej jim je vsemu navkljub uspelo med občinstvo prenesti sporočilo drame, uspelo jim je, da so v gledalcu vzbudili razmišljanje o prepadu med generacijami, o ljubezni in seksu, o bedi ekstremizma ...

Z. S.

Mladinska dramska skupina železarne Ravne

Nekega jutra

Nekoč je bilo ... tako se začnejo pravljice ... Pa vendar: bilo je megleno jutro v pozni jeseni, res, vse mokro in mrzlo, v resnici pa tako božajoče ... Začetek pravljice o Uršlji gori.

Tišina prebujajočega se jutra. Ne, ni vse tiho. Če prisluhneš, slišiš šepet narave. Srce glasno razbija, ko korakava po stezi. Sprva naju še zebe, a strmina poskrbi za dober krvni obtok in kmalu nama je vroče. Nahrbtnik postaja vedno težji — pač raste skupaj s strmino. Stoj! Glej, tam gori — mlad gams! Nepremično stoji in naju gleda. Obstaneva in zadržujeva dih. Ne premakne se, samo začudeno zre k nama, kot da naju sprašuje, kaj delava v njegovem malem kraljestvu. Saj ga nisva hoteli motiti pri jutranjih opravilih. Sramežljivo zbeži med drevje in se skrije najinim radovednim očem. Peca — poglej nazaj na ta greben! Res, Peca je, vrhovi so pokriti s snegom in prvi sončni žarki jih že božajo. Dolina se počasi prebuja, včasih se zasliši zamolklo pokanje. Gotovo so nekje lovci. Opaziva tenčico med drevjem. Ostro moraš pogledati, da jo vidiš. Priden pajek je dneve in noči tkal to zaveso in zdaj, zdaj se je vanjo ujel sončni pramen ...

Listje je zlato rjavo, iglice izgubljajo zeleni lesk, povsod se čuti dih jeseni. Prvič odkrivava Uršljo s te strani. Čisto nova, veliko lepša in privlačnejša je. Na Lužah se ustaviva. Na krpah snega dava duška mladostni razposajenosti. Zbudiva Stanča, spal oziroma bedel je vso noč in preganjal strahove. Skupaj gremo na vrh. Ne, še prej zavijemo na skalnati rob k hišici.

Sonce je že pukukalo izza stolpa in Šmohorca se počasi odkriva v svetlobi. Najprej se v soncu koplje samo vrh, potem pa žarki počasi odkrivajo skalne skrivnosti. Vse gori v jesenskih barvah. Listje se lesketa in rahlo šumi. Še vedno je vse tiho. Čar jutra še traja.

Med drevjem odkrijemo Svinško planino in Golico. Pobočja so še temna, le z vrhov že potekajo beli kraki in se izgubljajo v dolini. Daleč, a nam blizu, samo onstran meglenega morja, kipijo k soncu Nizke Ture. Beli, narezljani kupčki, kakor da ne bi bili resnični ... Više, že na grebenu, odkrijemo še Kamniške. Z Ireno gledava temne stene Skute, ki je čisto pred nama in poslušava Stanča, ki razlaga imena vrhov. Glej, Triglav je tam v ozadju! Res??? Prvič ga vidim. Lep je, iz globine srca se prikrade tiha želja ... Bel trikotnik na modrem nebu, spodaj pa megla ... Tako blizu je. Je res Triglav? Čudno se mi zdi, preblizu je, a moram verjeti zanesljivemu vodiču. Še više, že čisto pod vrhom, se vsedemo v travo. Kapljice rose se še lesketajo na poslednjem zelenem odtenuk travnatih bilk. Spet nas zajame tišina ... Počasi, kakor bel ptič se nam približa jadralno letalo. Neslišno plove skozi jutranji čar. Opazujemo njegov tihi, elegantni let. Zdi se nam čudovito, da more brez rohnečih motorjev, brez goriva tako lepo krmariti. Jadralec naredi še poslednji obrat, nam pomaha v slovo s krili in neslišno, kakor je prišel, odplove ... Veter zaveje po pobočju, od koč se zaslišijo glasovi.

Janeta Kodrin

ČAKANJE

Hladna in pusta jesen je. Iz pokrajine veje otožnost, samota, tudi lastovk že zdavnaj ni več. Vas je pogreznjena v meglo. Nizke, s slamo krite hiše nemo pričajo, da tu domuje revščina, da ljudje životarijo, da jih je napredek obšel.

Mala lesena kajža stoji na gričku za vasjo. Kamnita veža je nastlana in umazana. Veter se zaganja v veje mogočne stare lipe in stresa dežne kaplje s še neodpadlih listov. Na malih, z železom okovanih okenicah stoje pelargonije in zastirajo še tisto malo svetlobe, kolikor je sploh more v bajto.

Stara mati vsa betežna leži na razmajani postelji, prebira molek — in premišlja. Nikdar ne toži, nikdar ne vzdihuje, že zdavnaj se je vdala v usodo. Osem otrok je imela, zdaj pa je sama. Samo ona — Tončka — je ostala pri njej. Tudi ta bi že zdavnaj šla, vendar nekaj jo priklepa na to revščino, pa čeprav se je že zdavnaj naveličala umivati in iz dneva v dan prekladati materino nečutno telo.

Mati je že nepreštetokrat prosila boga, da bi jo poklical k sebi, da bi je bili naposled le vsi rešeni. Nič več bi jim ne bilo treba pošiljati podpore, nič več hoditi v to umazano revščino. Mati strmi v zakajen strop s svojimi sivimi očmi, ki se zde stare kot večnost, strmi in premišlja...

Možila se je mlada. Bila je še domala otrok, ko se je primožila k Francu. Tast ni imel prijazne besede. Delala je od svita do trde noči, stregla možu, starcu in otrokom, ki so prihajali drug za drugim na svet. Tastova smrt jo je skoraj razveselila. Mislila je, da bo življenje lepše. Uštela se je. Franc se je skoraj do kraja zapil, ona pa je garala. Potem je mislila, da bo bolje, ko dorastejo otroci. Res so dorasli, toda vsi po vrsti so odraščali. Svet je velik, so rekli, in gotovo je kje boljši in večji kos kruha. Šli so. Tončka je ostala, saj mati vendar ne morejo ostati sami.

Starinska ura tiktaka v tišino, moreče in ubijajoče tam v kotu za veliko mizo. Zu-

naj vpijejo otroci; na pašo ženejo. Mati se domisli vnučkov, ki jih tako poredko vidi. Ko bo trgatev, bodo prišli. Dala jim bo, kar bo imela. Naložili bodo avtomobile in odbrzeli. Proč s te samote. A nekaj dni bodo le pri njej, nekaj dni ji bodo pomagali odganjati večno osamljenost. Lahko bo poslušala žive glasove svojih otrok in vnučkov. Materi je to najlepša tolažba, v mislih na otroke ji tiste neskončno dolge ure minevajo hitreje.

Štef zida hišo v mestu. Pisal ji je, da je že skoraj gotova, le še ploščice manjkajo v kopalnici. To bi mati zares rada videla, kajti gotovo je sijajna hiša, tako kot je sijajen njen Štefek. Najstarejši — njen up, se ni vrnil iz vojske. Padel je leta 1943 nekje na Pohorju. Nikoli ne bo vedela za njegov grob.

Marija je poročena nekje v Nemčiji, baje z nekim tovarnarjem. Tudi Tonček se je poročil. Bil je zelo gospodaren in zares škoda, da ni mogel ostati doma. Dobil je premožno nevesto, se sčasoma oskrbel z vso kmetijsko mehanizacijo in sedaj skoraj nikoli več ne pride pogledat matere. Mati jim ne zameri. Njene misli so trudne in težke od vsega tega premišljevanja. Odpočiti se mora...

Pred tremi leti jo je zadelo. Ravno na božič je bilo. Stala je ob mizi in kar naenkrat je padla, kot bi jo kdo spodsekal. Kap. Ko se je po tistem prebudila iz omedlevice, jo je prestrašena Tončka obličala z mrzlo vodo in kisom. Prišli so sosedje, tudi zdravnik, a pomagati ni mogel nihče. Bilo je že prepozno. Nog ni več čutila, roke pa so postale tako čudno mlahave, da še žlice ni mogla držati. Sedaj pa čaka. Čaka, kdaj se vrne Tončka. Prišla bo. Povedala, kaj vse je delala, s kom govorila. Potem bo spet odhitela. Trdo mora delati na kmetiji, če se hočeta z materjo preživljati. Kmet ji plača dvajset dinarjev na dan pa juho in žgance ji da in za mater tudi primakne kaj hrane.

Pozno popoldne zabrenči poštarjev moped. Mati ga pozna že po glasu. Posluša

Slutnja

in čaka. Vsa trepetava v velikem pričakovanju, da ji je nemara pisal kateri od otrok. Moped odbrzi dalje, zvok se izgublja. Mati pa spet čaka, da pride Tončka, da pride poštar, da pride kdo od otrok. Mati čaka, da bi se izteklo njeno ugaslo življenje.

Silvo Jakič

Ob 50-letnici SKOJ

19. junija je bila na Ravnah svečana proslava v počastitev 50-letnice SKOJ. Ob 17. obletnici 3. kongresa SKOJ, ki je bil od 17. do 20. junija v Kefrovem mlinu, je še posebej vezana na mladinsko gibanje, saj so takratni skojevci v težkih razmerah, v času najstrožje konspiracije zasejali seme, katerega plod je naša današnja mladinska organizacija.

Prvotno je bilo zamišljeno, da naj bi proslava bila v Kefrovem mlinu, vendar so iz objektivnih razlogov izbrali prostor pred študijsko knjižnico. Proslave so se udeležili tudi še živeči skojevci, ki so ta dan obudili spomin na dogodke pred desetletji, in mnogi, ki sedaj žive po vsej Jugoslaviji, so se prvič vrnili na kraj dogodkov.

Slavnostni govornik je bil Dragan Milič, predsednik Zveze socialistične mladine Jugoslavije. Naši so izvedli priložnostni kulturni program. Ob tej priložnosti pa je bila v študijski knjižnici otvoritev marksistične knjižnice ter razstava z dokumenti o kongresih SKOJ. Sledila je slavnostna seja v Titovem domu in ogled Kefrovega mlina.

S številno udeležbo je mladina dokazala, da zna spoštovati pridobitve revolucije in tudi jasno pokazala svojo pripadnost.

IZREK

Ko vidimo, kaj današnja medicina vse more, se nehote vprašamo — koliko nadstropij ima pravzaprav smrt?

Sartre

Svetli se

»Mladi fužinar« izhaja kot občasna priloga »Informativnega fužinarja«.

Ureja ga uredniški odbor: Rudi Mlinar, Ivanka Valtl, Jože Pačnik in Zlatka Strgar, ki je odgovorna tudi za vsebino.

AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV V ŽELEZARNI

Kljub ogromnim hitrostim čistih računalniških obdelav, ki so jih omogočili najmodernejši računalniški sistemi, še vedno ostaja problem ažurnosti informacij, zato ker je pretok podatkov od njihovega nastanka do računalniške obdelave prepočasen. Prav tako je potrebno veliko časa, da pridejo računalniško izdelana poročila do uporabnikov.

Večkrat je tako stanje še slabše zaradi slabo izdelane organizacije obtoka dokumentacije in podatkov. Pri računalniški obdelavi pa je bilo področje zajemanja podatkov zanemarjeno. Šele v zadnjem obdobju so uporabnikom računalniške obdelave dane možnosti, da organizirajo sodobnejše, hitrejše zbiranje podatkov in da so jim računalniško obdelane informacije tudi čim hitreje dostavljene. V popolnosti lahko zaživi avtomatska obdelava podatkov šele takrat, ko so uporabniki neposredno vezani na računalnik, ko torej neposredno vnašajo podatke vanj in dobivajo od njega neposredno želene informacije.

Zgraditi tak računalniški informacijski sistem je bilo osnovno vodilo v železarni, ko smo se odločili o najemu računalniške opreme in izgradnji koncepta obdelav. V nadaljnji izgradnji sistema avtomatske obdelave podatkov naj bi posamezne pomembnejše strokovne službe, ki imajo ogromne količine podatkov in zahtevajo veliko informacij, povezali s centralnim računalnikom preko terminalov. To je tak način povezave, ko ima strokovna služba pri sebi terminal in prek njega neposredno komunicira s centralnim računalnikom oziroma v njem shranjenimi podatki.

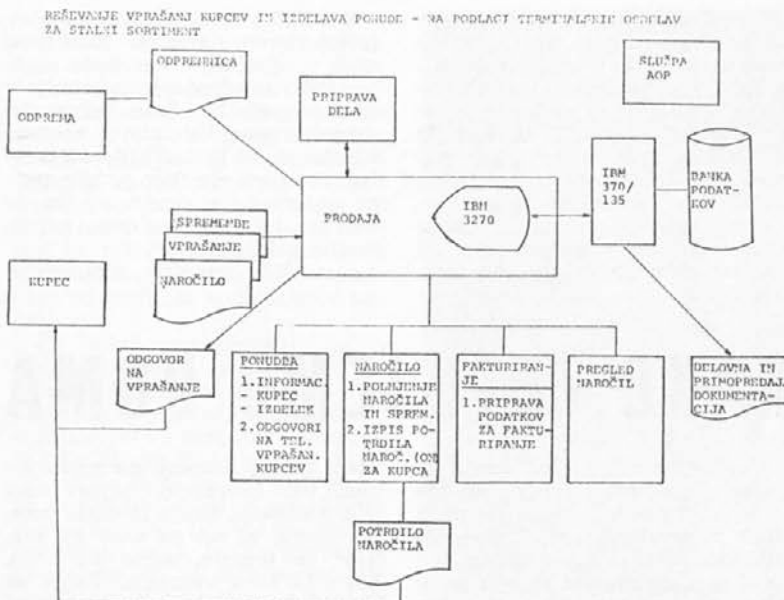
Vnos določenega podatka prek terminala v računalnik pomeni, da s tem podatkom istočasno razpolagajo tudi že vse druge službe, ki posedujejo terminalne.

Podrobnejše analize uvedbe terminalnih obdelav, predvsem s stališča ažurnosti informacij, so pokazale, da je v železarni okrog 20 takih mest, ki bi morala opravljati svoje delo s terminali. Še posebej so s tako potrebo izstopile službe priprave proizvodnje in prodajne službe. V teh službah nastaja največ podatkov, obenem pa za delo potrebujejo tudi največ informacij. Zato je služba AOP pristopila najprej k izdelavi organizacije in programov za uvedbo terminalskih obdelav za te službe. Iz te organizacije in programov so v nadaljevanju prikazana nekatera področja dela v teh službah, ki bi jih bilo potrebno rešiti na opisani način.

S področja priprave proizvodnje smo že izdelali nekatere programe in organizacijo za dobivanje informacij, druge pa imamo organizacijsko pripravljene.

A. INFORMACIJE

1. Informacije o stanju delovnih nalogov
 - katera zadnja delovna operacija je bila zaključena;
 - kolikšno od celotne količine je treba popraviti;
 - kolikšna količina od celotne količine na DN je izmet — zaradi nadoknade.
2. Informacija o stanju naročil
 - ali je že razpisan DN, kdaj, na kolikšno količino in pod katero številko;

Slika 2

4. Informacije o tehnoloških podatkih — izdelku, vložku, operacijah in delovnih mestih
 - matični podatki o osnovnih karakteristikah izdelkov: nazivu, načrtu, dimenziji, kvaliteti in teži, grupni tehnologiji, planiranem izmečku itd.;
 - podatki o sestavnih delih in izplenih, številu kosov kot vložku za proizvod itd.;
 - seznam in opis vseh delovnih operacij, ki jih je treba opraviti, da iz materiala dobimo izdelek, izdelovalni, pripravno zaključni in prehodni časi z normativi, delovna mesta, ki so planirana za izvedbo dela itd.

B. Ažuriranje in spreminjanje tehnoloških podatkov načrtujemo prek terminalov, osnovno polnjenje pa prek strojev za zajemanje podatkov (luknjalnih strojev in disket).

Prav tako smo s področja prodaje že izdelali organizacijo in nekatere programe za vnašanje podatkov v računalnik za dobivanje potrebnih informacij in za izpis dokumentov prek terminala.

C. INFORMACIJA

1. Informacije o kupcu, ki nas trenutno zanimajo
 - promet,
 - saldo,
 - zapadle terjatve,
 - katere izdelke kupuje.
 2. Informacije o izdelku, ki ga kupec želj naročiti
- Planska kalkulacija:
- variabilni stroški,
 - planska lastna cena,

- interna prodajna cena;
- planirana razlika med prodajno in lastno ceno (planirano pokritje);
- sprememba tehnologije — normativov časa in materiala, cen stroškovnih mest — nadomestitev s cenejšimi materiali dajejo nove planske cene. Ažurno izračunavanje teh cen je mogoče, ker je izdelana povezava od osnovnih surovin do končnih izdelkov in ker je mogoče uporabiti različne cene stroškovnih mest;
- razpoložljiva zaloga tega izdelka na skladišču itd.

3. Informacije o naročilih tega kupca
 - sprejeta naročila,
 - odprta naročila,
 - faza izdelave izdelka po določenem naročilu,
 - zapadla naročila.

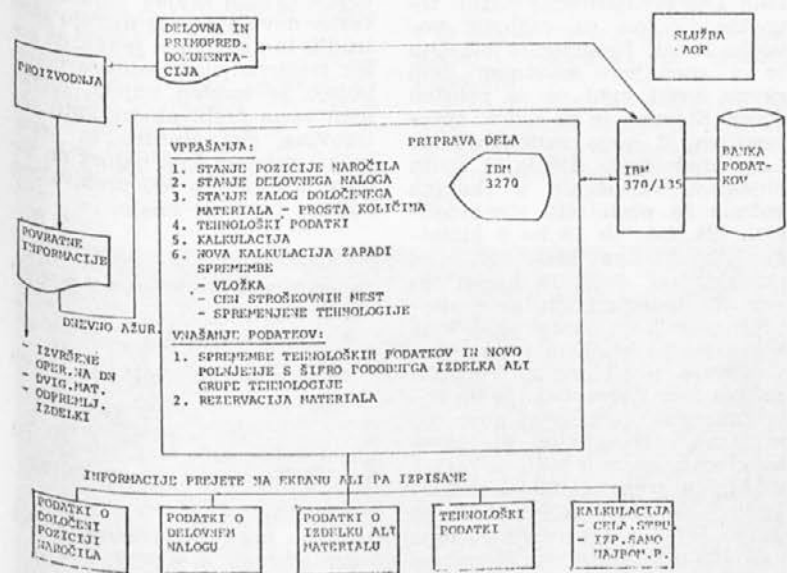
Vsi trije kriteriji naročil vsebujejo informacije o količinah in ekonomskih učinkih sprejetih naročil.

4. Listanje in pregledovanje stanja po določenih kriterijih
 - vseh kupcev,
 - vseh naročil.

D. POSEGI IN SPREMEMBE

1. Polnjenje datoteke naročil
2. Izpis potrđila naročila kot povratna informacija polnjenja
3. Ažuriranje sprememb naročil
4. Polnjenje matične datoteke kupcev
5. Sprememba matičnih podatkov o kupcih
6. Priprava podatkov za fakturiranje.

REŠEVANJE AŽURNIH INFORMACIJ S PODROČJA PROIZVODNE PROBLEMATIKE S UPORABO TERMINALOV

Slika 1

Preko tastature računalnika vtipkava podatke, ki se prek izdelanih programov prenesejo v računalnik. Na ekran terminala lahko zahtevamo želene informacije, če si bomo podatek zapomnili, ali pa ga lahko prek pisalnika terminala tudi izpišemo.

- kolikšna količina.
3. Informacije o stanju zalog izdelkov in materiala
 - skupna količina;
 - rezervirana količina (na podlagi razpisanih DN);
 - prosta količina.

Staro železo

Uvedba navedenih terminalskih obdelav bo mogoča šele z delno razširitvijo centralnega računalnika, ki smo jo planirali že ob namenu. Z zunanjetrgovinskimi restrikcijami v zadnjih dveh letih pa je bilo to nemogoče, kar pomeni za železarno, za področje avtomatske obdelave podatkov, veliko škodo, ker bi nekatere službe že lahko uporabljale pri svojem delu navedene obdelave.

Z uvedbo terminalskih obdelav pričakujemo ogromen kvaliteten skok v odločanju, ker bodo službe lahko za odločanje uporabljale ažurne podatke. Šele takrat bo mogoče zapustiti staro metodo odločanja, ki je temeljila na podlagi ocenjevanja (ker so bile redne informacije prepozne) in je večkrat prinesla poslovno neprijetne zaključke.

Edo Javornik, dipl. oec.

KAKO LETUJEMO DOMA

Čas dopustov je pred durmi in vsakdo že skoraj natančno ve, kje in s kom bo v vročih poletnih dneh preživel svojega. V turističnih agencijah se množe prospekti za dopustovanja na morju in v planinah, za tiste, ki imajo težko denarnico, pa pride na vrsto tujina: Afrika, Azija, Havaji, za vsakogar je poskrbljeno. Bolj ali manj je znano, kako lepo se je mogoče imeti v gorah ali ob morju. Če že ni preveč zabave, pa vsaj ni vsakdanjih skrbi, vstajanja ob petih, sestavljanja kuhinjskih receptov, to pa človeka notranje poživi. Ob vsem tem je kar težko verjeti, da za dopust mnogi ostajajo doma.

Kakšen je tak dopust, smo vprašali tov. Jožeta Štreklja, delovodjo v strojnem remontu v mehanični. Zvedeli smo namreč, da še nikoli ni bil vseh deset dni z družino na morju ali sploh kje drugje. Preprost možak z zdelanimi rokami je to in v besedah bolj skromen. Takole je povedal:

»Hišo imava z ženo in sedem otrok, zato je razumljivo, da si nisva mogla privoščiti dopusta, dokler so bili še majhni. Sedaj so seveda že veliki, zato pa so tudi večje skrbi, ker šolanje ni poceni, žena pa je gospodinja. Vseeno smo pametno razdelili čas in denar, tako da vsako leto gremo za dva ali tri dni v hrabe. Na ta način smo prepotovali skoraj vso Slovenijo z namenom, da si ogledamo kulturne in druge znamenitosti ožje domovine. Tudi tako se da lepo preživeti in zdj se mi, da mi tak dopust da v nekem smislu mnogo več kot tistim našim ljudem, ki se nekako tri mesece pripravljajo na letovanje, potem pa se samo pražijo na soncu in sploh ne pomislijo, da bi si kaj ogledali.

Meni veliko pomeni, da sem spoznal vso Slovenijo, čeprav smo bili v vsakem kraju le malo časa. Na morje bi šel pa kam na jug, kjer je topleje, samo ne vem, kako bi žena vzdržala. Vanjo se je vsakdanjik tako zažrl, nikoli ni imela pravega dopusta, in ko sva kdaj zdoma, tretji dan že pravi: »Bi pa koj šla domov, skrbi me, kako je z otroki in živino.«

Silva (ime smo si izmislili, ker želi biti neimenovana), je neposredna proizvajalka v enem od proizvodnih obratov železarne, mati štirih otrok. Pred desetimi leti je bila zadnjič na dopustu nekje na morju. Potem ne več.

Spoznala je, da ni mogoče dopustovati s kroničnim alkoholikom, ker ta pač ostane alkoholik, če je doma, na morju ali kjerkoli. Denar gre po grlu, ona pa tuhta, kaj dati v lonec, kako otroke poceni pa čedno oblačiti, poslati tega ali onega v kolonijo. Zanj je sreča, če vidi treznega moža, ker je tedaj dober z njo, če si od svojega lahko priškrne za otroke. Njej dopust ne prinese nič novega, nič svežega, dan je podoben dnevu: likanje, pranje, pospravljanje, otroški jok, prepiri, drobne in velike skrbi. Tako mine deset dni in razveseli se, da mora spet v službo, na delo, ki pomirja živce.

Še povprašam tega in onega znanca. Iz odgovorov nastaja mozaik. Ene drži doma krpa zemlje, druge varčevanje za novo hišo. Če ravno ne gradijo, so moški nasploh na boljšem kot ženske, ker lahko zmeraj polenarijo, medtem ko morajo one gospodinjiti.

Včasih gre vsa družina v črniče, včasih samo otroci. Tudi Uršlja ali Peca prideta na vrsto pa obisk pri sorodnikih. Potem dan, dva dežuje in deset dni je minilo.

Ker spočitosti pri nas ne merimo, prav tako kot utrujenosti ne, lahko samo domnevamo, koliko se kdo svež vrne na delo, pa kateri bolj — tisti z morja ali oni doma.

R. A.

LEŠE URBANISTIČNO UREJENE

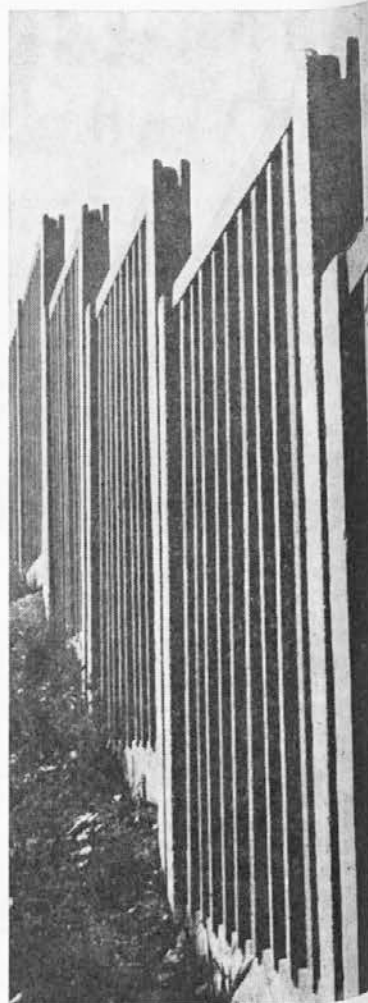
V bližnji polpreteklosti so imele Leše precej drugačno podobo od današnje. Zaradi premogovnika so bile prav živahno naselje. Lešani so v tistem času imeli gostilne, trgovine, šole, razne obrtnike in celo ambulanto z bolniškimi posteljami. Primerjava zdajšnjega stanja z onim nekoč je klavrna, saj imajo sedaj le še eno trgovino, eno gostilno in dva nižja oddelka osnovne šole. Menda v kratkem ni pričakovati bistvenega izboljšanja, kar še potrjuje dejstvo, da sploh ni domišljeno, v kakšni obliki rešiti problem otroškega varstva.

V urbanističnem programu so Leše obravnavane kot zaselek z obstoječimi stanovanjskimi kapacitetami. Širše področje Leš pa je

bilo okvalificirano kot zanimivo za razvoj izletniškega turizma.

Na številne vloge in proužnje posameznikov ter na pobudo krajevne skupnosti Prevalje je komisija za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve pri izvršnem svetu skupščine občine Ravne zavzela sklep, da se odpre individualna gradnja v sklopu obstoječega naselja. Zazidalni kompleks se nahaja v osrednjem delu Leš v neposredni bližini trgovine in šole na osovni pobočju Kava. Predvidena lokacija je v spodnjem severnem delu ravna, proti jugu pa se položeno dviga. Strmina je za zidavo sprejemljiva. Z novo zazidavo bodo Leše predvidoma dobile 13 novih objektov, vključenih v skupino sedmih že obstoječih stanovanjskih hiš. Od teh 13 bo 9 individualnih stanovanjskih hiš in 4 stanovanjski dvojčki, skupaj torej 17 stanovanjskih enot. Povprečna velikost parcel je 450 m². Zazidava bo klasična s poprečno velikostjo 9 × 12 m in 9 × 18 m za dvojčke. Povezovala jo bo nova dovozna cesta, na novo bo zgrajena tudi kanalizacija, ki se bo s posameznimi vodi zaključila v skupno greznico. Skozi zazidavo poteka 20 kV NN elektrovod in krajevni vodovod, kar daje možnost priključkov na to omrežje.

Osnutek zazidalnega načrta je bil javno razgrnjen od 16. marca do 16. aprila 1976, torej stalno na vpogled občanom na oddelku za gospodarstvo in finance SO Ravne, vendar niso imeli občani nobenih pripomb niti kakih drugih predlogov — tako je zapisano v obrazložitvi odloka o sprejetju tega načrta.

Vertikale

Vprašali smo še Lešane, če so zares dovolj seznanjeni s temi, kaj bodo dobili. Obravnavali so ta načrt na krajevni konferenci SZDL, na vaškem odboru in še javno tribuno so imeli v ta namen. Udeležba vaščanov je bila taka kot redkokdaj, zadovoljni pa so bili vsi, razen nekaj lastnikov zemlje, ki je določena za lokacijo.

Leše že dolgo zaostajajo za razvojem drugih krajev v občini. Za vsako novo stvar se morajo sami truditi in nedvomno je res, da poleg stanovanjske zazidave potrebujejo še kakšen objekt, namenjen vsem prebivalcem, kajti ena trgovina, ena gostilna in nepopolna osnovna šola najbrž ne zadovoljuje potreb 500 prebivalcev, kolikor jih Leše imajo.

Z. S.

IZREKI

Odvetnika in kolo je treba mazati.

Najslabše pri starinah je, da so njihove cene tako moderne.

Bolje upravičeno obtožiti kot neupravičeno sumničiti.

Ubog je, kdor si želi smrti, še bolj ubog, kdor se je boji.

Velike radosti izvirajo iz gledanja lepih del.

Ne umetnosti ne znanosti si ne usvoji, kdor se ne uči.

Razgled

Profili in kadri - to so Bojane, Andreje in Roki

PO RAZPRAVAH O USMERJENEM IZOBRAŽEVANJU

USMERJAMO POTA NAŠIH OTROK

Najbrž besednjak razgovorov o temeljiti preobrazbi šolstva res ne more brez »profilov«, »kardrov«, »faz« ipd. A če se od začetka do konca ponavlja, se vsaj tovarniškemu človeku nehote zaždi, kakor da je na špediciji, kjer usmerjamo naša jekla na vse strani. V resnici pa ne gre za nikogar drugega kot za naše otroke in njihovo prihodnost. Ta uvod zato, da ne bi kdaj ti »profili« še preklinjali naše današnje pameti, ki jim z bolj ali manj domišljjenimi razpravami zares kroji življenjska pota, in zato, da ne bi pozabili, o kom bo beseda.

OSNOVE SO DOBRE

V občini smo zaključili prvi krog razprav o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Segle so dovolj na široko po družbenopolitičnih organizacijah, OZD in KS. Povsod je bilo ugotovljeno, da je osnovna zamisel dobra, prav tako pa tudi I. faza.

Zmenili smo se, da bo Slovenj Gradec šolal trgovce, gostince, ekonomske in administrativne tehnike ter medicinske sestre, Radlje nekatere kovinske poklice, Ravne pa KV — delavce ter tehnike metalurške in strojne smeri (morda še gradbenike). Na republiko smo poslali vrsto konkretnih pripomb in predlogov. Ker so plod temeljite razprave, seveda pričakujemo, da bodo upoštevani.

Za naprej se namreč kaže pot do usmerjenega izobraževanja takole:

— nekatere stvari bomo morali rešiti doma (v delovnih organizacijah, občini in regiji),

— glede II. faze tega izobraževanja bomo morali počakati na republiko uskladitev predlagane mreže občinskih centrov za usmerjeno izobraževanje oz. s svojimi predstavniki pri njej sodelovati.

Ne eno ne drugo ne bo niti lahko niti hitro in bo terjalo še dosti dela.

RODITI MANJ DEKLET ALI SPREMENITI MISELNOST

To je drastično izraženo jedro problema, ki ga moramo rešiti sami. Ker je drugo sicer zelo težko, prvo pa čisto nemogoče, se bomo morali verjetno odločiti za spremembo miselnosti.

Naša težava je v tem, da se nam normalno rodi in na osnovni šoli izšola 50 odst. fantov in 50 odst. deklet, OZD v naši občini pa zaradi narave dela hočejo predvsem moško delovno silo. Ne da bi širše in globlje razmišljali o tem, kam torej z vsemi našimi Marjanami, Anitami in Natašami, se zaradi vsakdanjih potreb pač resno nagibamo k nadaljnjemu »uvozu« učencev za naš program usmerjenega izobraževanja od drugod ter h gradnji internata zanje. Ker pa so potrebe tudi po Sloveniji podobne, tudi to ni zanesljiva rešitev.

Čisto resno smo torej pred racionalizatorskim razmislekom, ali dandanašnje (in še bolj jutrišnje) stanje tehnologije ter modernizacije proizvodnje le ne omogoča tudi ženskam opravljati marsikateriga danes še »moškega« dela. V mnogih državah so dokazali, da je takšna reforma miselnosti možna. Izplačala pa bi se naposled tudi dobesečno, saj bo po še zelo približnih izračunih zahteval prehod na usmerjeno izobraževanje do leta 1982 okoli 3,8 stave milijarde za investicije (delavnice za praktični pouk, internat itn.)

PREPREČITI SOCIALNO DIFERENCIACIJO

O dvojem bomo morali v naslednjih razpravah še posebej razmisliti:

— o učencih, ki bodisi le ne bodo zaključili osnovne šole ali pa se ne bodo želeli vključiti v I. fazo usmerjenega izobraževanja,

— o tistih, ki bodo želeli postati zdravniki, pravniki, profesorji itn.

Prvi bodo potrebovali šolo za specializirane delavce, za druge pa velja resna ugotovitev razpravljalcev, da II. faza usmerjenega izobraževanja še ni dovolj dodelana. Verjetno bo treba tu kako ločiti šolanje KV — delavcev in tehnikov (torej poklicev, ki bodo šli direktno v proizvodnjo), od tistih, ki bodo šolanje nadaljevali.

Ce bomo izobraževanje za te »negospodarske« poklice že na začetku druge faze zasnovali preozko, bo to pomenilo korak nazaj v primerjavi s tem, kar že imamo v koroški regiji. In naprej bi to pomenilo, da bi morali naši otroci po te poklice hoditi že pri 16 letih v Maribor in Ljubljano. Veliko vprašanje pa je, koliko staršev bi to zmoglo, in še težje vprašanje — ali ne bi to pomenilo novega socialnega razlikovanja.

Učitelje za usmerjeno izobraževanje bomo sicer planirali šele, ko bodo na republici izdelali predmetnike, predvidevamo pa lahko, da bo na začetku enih preveč in drugih premalo. Na centru za usmerjeno izobraževanje bodo morale zrasti strokovno močne službe za poklicno svetovanje in sodelovanje z OZD, za analize in

Striček Janez, hvala za obisk!

razvoj, krepko in zahtevno delo pa bo čakalo tudi kadrovske službe po OZD, ki bodo morale planirati svoje potrebe bolj dolgoročno, saj šolstvo nikoli ni bilo kratkoročna stvar.

Marjan Kolar

DA LE PEKOV NE ZMANJKA

Z drugimi Ravenčani vred sem se pogosto jezil na »pacast« kruh po naših trgovinah, zato sem nameraval nasloviti pekomo malo zbudljiv članek »Daj nam danes v redu kruh«. Po pogovoru z njimi pa je vsa stvar skoraj dobila naslov »Pekom večji kos kruha«. Kakšna je torej ta čudna kruhova storija?

Najprej je tako, da so peki vključeni v Intes, tam pa so krepka manjšina. S poprečnimi OD 3060 din že v svoji živilski stroki zaostajajo za slovenskim poprečjem za okoli 700 din.

Ker so sedanje cene kruha stare tri leta, medtem pa se je razen življenjskih stroškov podražilo tudi skoraj vse, kar je potrebno za peko (elektrika, premog, voda, sladkor, olje ter uvoženo žito), se jim poslovni račun že ne izide in zdaj že lep čas čakajo na odobritev novih cen kruhu. Imajo pa v spominu slabo izkušnjo od zadnje take podražitve: ko so se cene povišale, so jim plače zamrzile. Tako so še svoj lastni proizvod kupovali dražje.

Zaradi takšnega stanja vrsto let nazaj zanimanja za pekovsko stroko med mladimi v industrijskem kraju razumljivo sploh ni. V zadnjih 12 letih sta se na Prevaljah izučila samo dva peka, pa še ta dva sta se kmalu prekvalificirala. Ker poleg tega odide vsako leto po en star mojster v pokoj, seveda kvalifikacijski sestav ne more biti zadovoljiv.

Rešujejo se z NK delavci iz drugih krajev, ki jih nato priučujejo. Potrebovali bi npr. 10 VK pekovi, imajo pa 4 itn.

In če se po tej vmesni informaciji vrnemo na začetek, je vprašanje o »pacastem« kruhu precej drugačno. Dodatno pa ga

je strokovnjak pojasnil še takole:

— kruh je lahko lepljiv zaradi slabe moke,

— če se mu ne da dovolj časa, da bi v redu vzhajal in se pek, — če stranke silijo v transport še vročega kruha, pa se med prevozom stisne.

Iz vsega torej sledi zaključek: naj bo torej kruh tu in tam tudi malo slabši, da bi vsaj še pekovi ne zmanjkali!

M. K.

PESEM IZ MLADIH GRL

V Titovem domu na Ravnah je bilo 7. junija že sedmo tradicionalno srečanje otroških pevskih zborov Mežiške doline. Srečanje je pripravil vzgojno varstveni zavod Ravne, skupaj s svojimi neumornimi vzgojiteljicami, ki so morale vložiti precej truda, saj ni lahko naučiti toliko zahtevnih pesmi še poleg vsega drugega dela, ki ga imajo z mladimi.

Da je bilo letošnje srečanje v Titovem domu eno najbolje organiziranih od vseh dosedanjih, nam že pove podatek, da je na njem tokrat sodelovalo okrog 800 cicibanov iz vseh vrtcev Mežiške doline. Morda bi veljalo zapisati tudi, da je bil koncert otroških pesmi ena najbolje obiskanih prireditev v zadnjem času, saj je bil Titov dom že pol ure pred pričetkom zaseden do zadnjega prostora z okrog 400 obiskovalci.

Sedmega srečanja na Ravnah se je udeležil tudi znani glasbenik otroških pesmi Janez Kuhar, kateremu so cicibani pravili kar »striček Janez«.

F. Rotar

Bo to središče Raven?

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v občinah Dravograd, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje

RAZPISUJEJO

štipendijo iz združenih sredstev za šolsko leto 1976/77.

Na razpis se lahko prijavi učenci in študenti s stalnim bivališčem v zgoraj omenjenih občinah in učenci in študenti drugih republik SFRJ, ki prejemajo kadrovske štipendije v omenjenih občinah.

Prednost pri štipendiranju bodo imeli v skladu s kadrovskimi potrebami teh občin učenci in študenti, ki se šolajo za naslednje poklice:

a) na nivoju 2-3 letne srednje šole:

kmetijci, metalurgi, rudarji, kovinarji (kovač, klepar, varilec, rezkalec, ključavničar), električarji — jaki tok, gradbeniki (zidar, tesar, železokrivec, strojni gradbene mehanizacije, pleškar), mizarji, tapetniki, peki, mesarji, dimnikarji in gostinci;

b) na nivoju 4-letne srednje šole:

metalurški tehnik, rudarski tehnik, lesarski tehnik;

c) na nivoju višje šole:

metalurški inženir, predmetni učitelj glasbe, predmetni učitelj matematike-fizike in predmetni učitelj telesne vzgoje;

d) na nivoju visoke šole:

dipl. inž. metalurgije, dipl. strojni inženir, dipl. inž. agronomije, dipl. lesarski inženir, profesor matematike-fizike, profesor telesne vzgoje.

Pravico do štipendije iz združenih sredstev imajo učenci in študenti, ki jim polovični dohodek na člana družine skupno z otroškimi dodatkom in minimalno kadrovske štipendije ne presega minimalnih življenjskih stroškov. Izračunani mesečni življenjski stroški za učence in študente v letu 1976 znašajo 1.950,00 din oziroma 2.100,00 din in so za 450 dinarjev nižji za tiste, ki se vozijo v kraj šolanja in za 650 din nižji za tiste, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča.

Vse prošilce za štipendijo iz združenih sredstev opozarjamo, da morajo najprej iskati kadrovske štipendije v OZD oziroma SIS. Kolikor je ne uspejo dobiti, lahko vložijo prijavo za štipendijo iz združenih sredstev.

Izvršni odbori skupnih komisij bodo obravnavali le popolne prijave, ki morajo vsebovati:

1. »Prošnja za štipendijo« na obrazcu DZS 1,65;

2. overovljen prepis ali fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo o opravljenih izpitih;

3. potrdilo o šolanju oziroma frekventacijsko potrdilo za šolsko leto 1976/77;

4. dokazila o dohodkih družine za leto 1975 na obrazcu prošnje za štipendijo (otroci upokojencev priložijo zadnjo pokojninsko nazkaznico);

5. potrdilo o višini otroškega dodatka (zadostuje odločba na vpogled);

6. potrdilo skupščine občine o premoženjskem stanju in številu družinskih članov;

7. izjava kandidata, da ne prejema štipendije. Če prejema kadrovske štipendije, navedite naslov štipenditorja in višino štipendije;

8. prošilci, ki uveljavljajo samo štipendijo iz združenih sredstev, morajo predložiti tudi dokazila, da jim je bila prošnja za kadrovske štipendije zavržena.

Prijave bodo sprejemali poverjeniki za poklicno usmerjanje v osnovnih in srednjih šolah ter delavci skupnosti za zaposlovanje v vsaki občini.

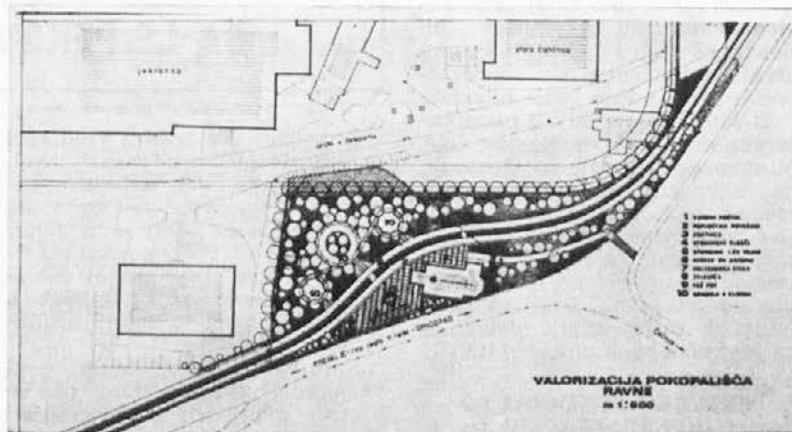
Rok za odajo dokumentacije je do konca avgusta za srednješolce in do konca septembra za študente višjih in visokih šol. Kdor bo ta rok zamudil, ne bo dobil štipendije v prvem polletju in bo lahko obravnavan šele v januarju 1977. leta.

Na popolno vlogo za štipendijo bo vsak prošilec dobil pismen odgovor.

PARK PRI ANTONU

Na Ravnah že dalj časa potekajo razgovori s predstavniki raznih podjetij in organizacij o bodoči ureditvi opuščene pokopališča pri Antonu. Iz daljših razprav so delegati le prišli do enotnega sklepa, naj bi ta prostor še v tem letu uredili, tako da bodo na njem zelenica, nekaj okrasne grmičevja in klopi.

Staro ograjo pokopališča bodo odstranili ter jo na zahodnem in severnem delu nadomestili z ograjo železarne, ki bo z obeh strani zasajena z drevjem. Skrajni severni del pokopališča, ki je na skici označen črtkano, bo vključen v kompleks železarne in je tu v prihodnosti možna rekonstrukcija ceste v železarno za pri-

Valorizacija pokopališča Ravne

Vsi roki za odstranitev nagrobnih spomenikov in za prekop pokopanih na pokopališče Barbara so že precej prekoračeni. Urbanistični biro Ravne in zavod za spomeniško varstvo Maribor sta skupaj izdelala možne variante za ureditev parka. Iz poročila urbanističnega biroja je razvidno, da bo pokopališče zravnano in da bo prek njega speljana pešpot s kolesarsko stezo. Med obema trakoma je predviden zelen pas. Namesto starega vhoda na pokopališče je predviden nov portal; do njega bo speljana posebna pešpot z vzhodne strani. Območje severno in zahodno od cerkve bo popločeno in bodo tu urejena spomska obeležja s kostnico in zidom, kjer bodo vklesana imena tu pokopanih.

Na zadnjem zahodnem delu popločenega dela bo postavljen spomenik padlim vojakom iz I. svetovne vojne. Del pokopališča severno od nove pešpote bo urejen kot parkovna zelenica. Na njej bodo trije rondoji, med seboj povezani s pešpotmi in opremljeni s klopmi. V srednjem bi lahko bil vodomet.

mer, da bi se obrati širili proti vzhodu.

Opisani posegi bodo današnji videz pokopališča temeljito spremenili. Sedanja podoba res ni lepa. Nekateri so svoje prekopal, drugi so odstranili nagrobne,

nekateri grobovi pa so že dalj časa zapuščeni.

Na krajevni skupnosti Ravne smo zvedeli, da so vsi roki za prekope že mimo. S 1. julijem bodo pričeli urejati park. Kolikor do takrat spomeniki in okviri ne bodo odstranjeni, bo vsaka odškodninska pravica do njih zapadla. Vsi spomeniki, ki ne bodo odstranjeni, bodo prodani na licitaciji, ki bo naknadno objavljena na običajen način.

Krajevna skupnost bo tudi sprejemala vse prijave tistih, ki bodo želeli ohraniti spomin na svoje, pokopane na tem pokopališču. Pri vpisu bo vsak moral plačati akontacijo na račun stroškov, ki bodo nastali pri napisu imen. Koliko bodo posamezni napisni stali, bo objavljeno v dnevnikih in po radiu.

F. Rotar

ZAHVALA

Iskrena hvala osnovni organizaciji čistilnice in vsem sodelavcem jeklovarne za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Karel Proje

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem obratovodju mehanskega obrata tov. Potočniku ter tovarišema Osenjaku in Terniku za govore ob mojem odhodu v pokoj, sodelavcem in sindikatu pa za darilo.

Franc Svetina

ZAHVALA

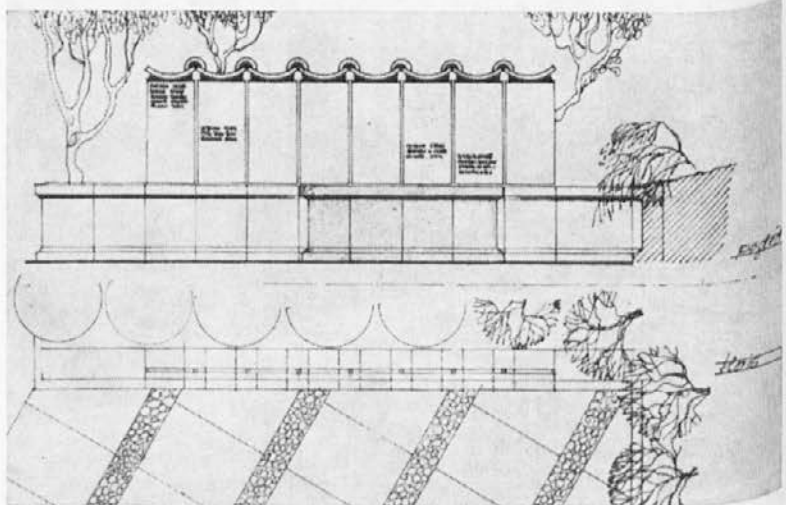
Komisiji za socialna vprašanja pri svetu sindikata železarne se zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Marjana Lopatni

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem znancem, prijateljem in sorodnikom, ki ste ob smrti naše drage mame Neže Jamer (Nacesnikove) sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi sodelavcem, ki so se s svojo pozornostjo in podarjenimi veneci.

Zalujoči sin Peter z družino ter vsi Nacesnikovi.

Kostnica

REKREACIJA IN ŠPORT

Obrati metalurške proizvodnje so organizirali turnir v malem nogometu, ki se ga je udeležilo šest ekip. V predtekmovanju so bile uspešne ekipe valjarne, livarne I in livarne II. V troboju, ki je odločal o prvem mestu, je ekipa valjarne premagala obe ekipi livarne in zaslužno osvojila prvo mesto. Za zmagovalno ekipo so nastopili: Videršnik, Štekl, Gmajner, Gorenšek, Klep, Krašovec in Ošlovnik.

Osnovna organizacija sindikata transporta je organizirala nogometno tekmo med zaposlenimi v delavnici in šoferji. Ekipa delavnic je bila boljša in je premagala šoferje s 6:3. Za zmagovalce so bili uspešni: Rozman in Miklavc po dvakrat ter Verneker in Metulj po enkrat; za šoferje je dal dva zadetka Šardi, enega pa Novak. Srečanje je uspešno in brez zdravstvene pomoči sodil Pepi Dornik.

Na Bledu je bilo finalno republiško sindikalno ekipno prvenstvo v šahu, na katerem je tekmovalo 48 ekip, ki so si priborile pravico udeležbe na občinskih prvenstvih. Kot občinski prvak je sodelovala ekipa železarne Ravne v postavi: Zunec, Kolar, brata Jesenek, Ristič in Pesjak. Tekmovanje je bilo izvedeno v petih skupinah. Naši zastopniki so v svoji skupini osvojili tretje mesto in se tako uvrstili v drugo finalno skupino. Med desetimi udeleženci so osvojili drugo mesto in tako pristali na 12. mestu. Republiški sindikalni prvak je postala ekipa RTV Ljubljana.

V finalni ženski odbojkarški tekmi za prvenstvo železarne je ekipa metalurških obratov premagala predstavnice skupnih služb z 2:1. Tekma je bila tipično prvenstvena z dramatičnim zaključkom v tretjem nizu, ki je trajal več kot eno uro. Srečanje je zaključila Anica Ugrin s tremi zaporednimi močnimi servisi, ki so zagotovili zmago metalurških obratov. Pri skupnih službah je bila najboljša Rozka Žagar.

Nogometiški veterani naše železarne in TAM iz Maribora so se pomerili v prijateljskem srečanju. Več moči so imeli bivši nogometiški iz Maribora in zmagali s 5:3. Vse zadetke za Ravne je dosegel Gusti Vauče.

V odbojki so se pomerili veterani topilnice z vrstniki iz livarne. Zmagali so topilci z 2:1.

TEKMOVALNI ŠPORT

Rokomet

Člani Fužinarja so odigrali dve prvenstveni tekmi. Prvo so izgubili v Velenju proti Rudarju z rezultatom 19:25, v drugi pa premagali Kovinarja iz Štor 24:23. V tej tekmi je bil najuspešnejši Borštner z 9 zadetki. Mladinska ekipa je premagala vrstnike iz Šoštanja s 7 goli razlike.

V Ljubljani je bilo pionirsko republiško prvenstvo, ki se ga je udeležilo devet področnih prvakov. Pionirji Fužinarja so v svoji skupini premagali vse nasprotnike. V finalni tekmi jih je po zagrizenem boju premagala ekipa Mlinotesta z minimalno razliko 24:23.

Odbojka

Tekmovanje za jugoslovanski pokal je v polnem razmahu. V prvih dveh kolih so člani Fužinarja premagali Žerjav in Mislinjo, Mežičani pa so z lahkoto opravili z Vuzenico in Črno. V težko pričakovanem derbiju, ki je bil v tretjem kolu med Mežico in Fužinarjem, ni bilo prave borbe, ker so Ravenčani zaigrali z vso močjo in v pol ure deklasirali Mežičane z rezultatom 3:0.

Članice Fužinarja so prav tako področne pokalne prvakinja, saj so premagale tako Mislinjo kot Črno s 3:0. Pohvalo zaslužijo borbene Črnjanke, ki so v predtekmovanju izločile favorizirani ekipi Mežico in Gaberje v Celju. Igralke Mežice so v drugi republiški ligi v koroškem derbiju premagale Korotan s 3:0.

V Poreču je bil mednarodni turnir prijateljstva, na katerem je sodelovalo šest ekip iz Istre, Slovenije in Italije. Igralke Fužinarja so v svoji skupini osvojile prvo mesto z zmagami nad Borom in Porečem. V finalni tekmi pa so tesno izgubile z bivšimi državnimi prvakinjami — ekipo Rijeke — z 2:0 (15:13, 15:11).

Nogomet

Člani Fužinarja niso uspeli obdržati dobre forme do konca prvenstva. Iz zadnjih dveh prvenstvenih tekem so dobili le eno točko. Na domačem terenu so igrali neodločeno s Pobrežjem 2:2, zadetka sta dosegla Toni in Oman. V gosteh pa so izgubili z Opekarjem z 2:1.

Korotan je bil v Račah poražen s 5:1. Tekma med Korotanom in Malečnikom pa je bila prekinjena pri vodstvu Korotana s 3:0.

Ojstrica je doma visoko premagala Jarenino s 5:1, v gosteh pa izgubila z Malečnikom 2:1.

Nogometiški Fužinarja so gostovali v Mittenkirchnu in osvojili tretje mesto. V prvi tekmi so v rednem igralnem času igrali neodločeno 1:1 (zadek je dosegel Tevž Vauče) in izpadli po nespretnem streljanju enajstmetrovk. Drugo tekmo so dobili s 6:1.

Koroška mladinska reprezentanca je premagala mariborsko s 3:2. Uspešni so bili: Vauče, Petrič in Stočko.

Namizni tenis

Na Ravnah je bilo odprto pionirsko prvenstvo. V ekipni konkurenci je zmagal Fužinar. Pri posameznikah se je izkazala Jana Ačko, ki je v finalnem dvoboju premagala prvakinja SRS in kandidatko za državno reprezentanco Ljubljankanko Čadežovo z 2:0.

Na odprtem prvenstvu za pionirje, ki je bilo v Murski Soboti, je med mlajšimi pionirji zmagal naš mladi talentirani Riki Günter.

Na področnem prvenstvu pionirskih in mladinskih kategorij so imeli največ uspeha predstavniki Fužinarja. Zmagovalci so postali: Logarjeva pri pionirkah, Černovškova pri mladinkah ter Pavčič pri pionirjih in mladincih.

Kegljanje

Člani Fužinarja so v zadnjem kolu druge republiške lige tekmovali v Žalcu in premagali Šoštanj s 482 keglji razlike. Tekmovalci

Fužinarja so prišli prepozno v formo, kar dokazuje dejstvo, da so edino na kegljišču v Žalcu med 12 ekipami osvojili prvo mesto. Tokrat so bili najboljši: Mlakar 901, Lesnik 896 in Kotnik z 893 podrtimi keglji.

Aletika

Član KAK Mirko Štruc je nastopil za slovensko reprezentanco na troboju med Štajersko, Železno županijo in Slovenijo v teku na 2000 m z ovirami in med šestimi tekmovalci osvojil bronasto kolajno.

Športna gimnastika

V Ljubljani je bilo republiško prvenstvo v športno-ritmični gimnastiki za pionirke. Ravenčanke so v ekipni konkurenci osvojile odlično tretje mesto. V konkurenci posameznic pa je Maja Marin dobila bronasto kolajno.

Šah

Na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju za prvenstvo Fužinarja je v maju med 11 udeleženci zmagal A. Erjavc. Vrstni red je bil naslednji: Erjavc 9, Kolar 8, Jesenek J. 6,5 itn. Po točkovnem ocenjevanju uspešnosti iz letošnjih mesečnih turnirjev je v vodstvu Erjavc s 16, pred J. Jesenom 14, Kolarjem 11 itd.

Orientacijski pohod

V Kranju je bilo tekmovalno društvo za telesno vzgojo Partizan v pohodu. Med člani so bili Ravenčan sedmi, ženske pa so v postavi Stefanovič, Breznik in Žagar osvojile solidno tretje mesto.

Plavanje

Na velikem mednarodnem mitingu v Neheim-Hüstu so plavalci Fužinarja dosegli odličen uspeh. Med 1400 plavalci in plavalkami 92 klubov iz 11 držav so naši osvojili kar 7 zlatih, 4 srebrne in 4 bronaste kolajne poleg drugih odličnih uvrstitev.

Najuspešnejša je bila Maja Rodič. Dosegla je 3 prva in eno drugo mesto ter poseben pokal za najboljši rezultat tekmovalca po točkah za svojo starostno kategorijo. Pri tem je dosegla državni rekord za starejše mladinke na 200 m prsno, na 100 m prsno pa absolutni slovenski rekord.

Zmagala sta z odličnimi časi tudi Miran Kos na 100 in 200 m hrbtno in Dimiter Vočko na 100 m delfin in 400 m mešano. Kolajne

so osvojili še Zora Pšeničnikova, Tomaž Rodič in Drago Kos. Našim plavalcem čestitamo!

Republiška šolska prvenstva

V sklepnih del republiških prvenstev se je letos uvrstilo največ koroških ekip, ki so v vseh panogah posegle v boj za prva mesta: ravenski osnovnošolci so bili v rokometu in nogometu drugi, odbojkarji pa tretji, mežiške odbojkarice so bile med osnovnimi šolami druge, v konkurenci šol druge stopnje so se izkazali fantje in dekleta ravenske gimnazije, ki so postali republiški srednješolski prvaki v odbojki.

Perspektivni klub

Na Koroškem je športno-tekmovalna dejavnost množična. Za Ravne pravijo, da imajo celo preveč klubov. Med njimi je tudi rokometni klub, ki pa je žal vrsto let živel v senci »velikih« klubov pri ŠD Fužinar. Sadovi načrtnega dela pri rokometiških so že vidni. Gojenci trenerja Romana Habra so osvojili pokalno prvenstvo Slovenije, na letnem prvenstvu pa so bili drugi. Porok za kvaliteten dvig pa niso samo dosežena vidna mesta na tekmovanjih, temveč dejstvo, da so trije pionirji Fužinarja v republiški reprezentanci in da je v klubu še več enakovrednih pionirjev, ki bodo dvignili kvaliteto raven ravenškega rokometista. Jedro pionirske ekipe sestavljajo: Kodela, Hrastnik, Haber, Zunec in Mrdavič. Čestitke trenerju, strokovnemu odboru in predvsem pionirjem! S. F.

SEDEM SVETOVNIH UGANK

1. Bistvo materije in sile
2. Izvor gibanja
3. Nastanek občutkov
4. Svoboda volje
5. Izvor življenja
6. Smisel življenja
7. Nastanek razumnega mišljenja in jezika

RADIO PO SVETU

Po podatkih UNESCO naj bi bilo l. 1973 na svetu okoli 850 milijonov radijskih sprejemnikov, oddajnikov pa okoli 20.000. V večini afriških dežel je prišlo manj kot 100 radijskih sprejemnikov na 1000 prebivalcev. Podobno razmerje je veljalo tudi za latinsko ameriške države. — Zvezna republika Nemčija ima v Evropi največ registriranih radioamaterjev, in sicer nad 20.000.

Sprint

POTREBNA OBLIKA DELA

BREZ FUNKCIJE ODLOČANJA

Politični aktiv se kot ena izmed pojavnih oblik družbenopolitičnega delovanja tudi v naši delovni organizaciji sorazmerno pogosto pojavlja. Običajno je to razširjen sestanek komiteja ZK in sveta sindikata, dopolnjen s predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in z vodilnimi ter vodstvenimi delavci. Ta oblika dela je potrebna zlasti kot posvetovalni in usklajevalni organ, ki temelji na medsebojnem dogovarjanju in usklajevanju akcij, obstaja pa bojazen, da bi politični aktiv ostal vse kaj drugega.

Politični aktiv ne sme in ne more nadomeščati vloge osnovnih organizacij niti vodstev družbenopolitičnih organizacij, s tem da sprejema sklepe in stališča v imenu organizacij ali organov, ki v njih sodelujejo, ali da sprejema posamezne odločitve o čisto konkretnih zadevah. Dogovor, sprejet na političnem aktivu, mora služiti le kot orientacija za razpravo v družbenopolitičnih organizacijah, predvsem pa mora pustiti dovolj maneverskega prostora za razpravo v delovni skupnosti. Politični aktiv tudi ne

sme biti prostor izključnega uveljavljanja stališč samo vodstvenih delavcev. Še zlasti pa je sporno odločanje, čeprav samo posredno ali prikrito, o zasedbi posameznih delovnih mest v delovni skupnosti ali o drugih kadrovskih rešitvah. S tem seveda ne mislimo nikomur odrekati pravice sodelovanja, ko gre za določanje moralnopolitičnih in idejnih kvalitet posameznih kandidatov za določene funkcije ali delovna mesta.

Upošteva te in druge komponente oblik dela, tako pozitivne kot negativne, pridemo do ugotovitve, da je politični aktiv sicer potrebna oblika dela, ki pa ne sme preseči samoupravno dogovorjenih demokratičnih okvirov. Če tega ne bomo upoštevali, bo še zlasti po reorganizaciji delovne organizacije zaradi velike decentralizacije vseh področij obstajala bojazen, da se usklajevalna in usmerjevalna funkcija političnega aktiva sprevrže v ukazovalno. Zato bomo morali budno paziti in delovati, da nam situacija ne bo sama po sebi ušla, in da bi se izražene bojzani ne uredničile.

j. d.

štvom v Pariz. In je zmagal v skoku v višino z mesta z 1,65 m, v skoku v daljavo z mesta s 3,21 metra in v troskoku z mesta z 10,58 m. Vsestranski Baxter, ki je bil že zmagal v skoku v višino z zaletom in v skoku s palico, je bil vsakokrat drugi. Ewryjeva premoč je bila prevelika. Imenovali so ga »gumasti človek«. Postavil je tudi rekord v skoku zadenjsko z 2,87 m.

Leta 1904 v St. Louisu je Ewry ponovil svoj uspeh v vseh treh disciplinah. V skoku v daljavo je izboljšal svoj rekord na 3,47 m. Tudi pri tako imenovanih vmesnih olimpijskih igrah v Atenah leta 1906, ki jih pa olimpijski komite ni priznal, je zmagal v skoku v daljavo in višino z mesta. V teh dveh panogah je nastopil tudi leta 1908 v Londonu, zdaj že 35 let star, in spet zmagal. Z 8 zlatimi medaljami v posamičnih disciplinah je tako postal Ewry najuspešnejši olimpijec pred prvo svetovno vojno ter eden najboljših sploh. Kajti celo Paavo Nurmi je od svojih devetih zlatih medalj dobil tri za možveno uvrstitev.

Leta 1912 v Stockholmu sta bila skok v višino in daljavo z mesta zadnjikrat na olimpijskem sporedu (troskok so opustili že leta 1908). Zmagovalec Adams, ZDA, in Tsiklitis, Grčija, nista presegla Ewryjevih olimpijskih rekordov. Ostali bodo za zmeraj in z njimi spomin na »gumaste-ga človeka«, ki je premagal svojo usodo.

Prevod: a. k.

Justicija

V LETU 1974 IZDANIH
6500 ZNAMK

Iz filatelističnega časopisa Michel Rundschau povzemamo, da je l. 1974 215 poštinih uprav po vsem svetu izdalo 6500 znamk in 561 spominskih blokov (10 uprav ni izdalo nobene). Na prvem mestu je Ekvatorialna Gvineja z 254 znamkami in 72 spominskimi bloki. Jugoslavija si z 52 znamkami deli 32. mesto z Liberijo in DR Vietnam.

»CONCORDE« NA ZNAMKI

Francosko nadzvočno potniško letalo »concorde« je prvič podelilo 10. januarja iz Pariza v Rio de Janeiro; za pot je potrebovalo 7 ur. Ob tem dogodku je poštna uprava Francije izdala priložnostno znamko in dala v uporabo priložnostni žig z oznako »prvi dan«. Tako je poštna znamka zaznamovala še eno etapo v zgodovini letalstva.

U. F.

Zahvalna brzojavka

Občinski konferenci SZDL
Ravne na Koroškem
Slovenija

Udeleženci vlaka bratstva in enotnosti iz občine Varvarin ter občinske družbenopolitične organizacije se najtopleje zahvaljujejo vam in svojim gostiteljem za zelo topel sprejem in izkazano pozornost naši delegaciji ter vsem udeležencem. Prepričani smo, da bo duh bratstva in enotnosti tudi naprej podlaga našega bratskega sodelovanja.

Občinska konferenca SZDL
Varvarin

BRANJE PRED OLIMPIADO

PREMAGANA USODA

Walter Umminger

Imenovali so ga »gumaste-ga človeka«. Zvenelo je kot posmeh. Nihče pa si ni takšnega imena pridobil z večjo močjo volje in vztrajno energijo. Ray C. Ewry se je rodil leta 1873 v Lafayetteu, v ameriški državi Indiana. Pet let kasneje je zbolel za spinalno otroško ohromelostjo. Takrat je bilo še malo pomoči proti tej zahrbtni bolezni. Ray jo je premagal, ostal živ, vendar s hromimi nogami. Po človeški pameti obsojen na to, da bo do smrti invalid. Otroštvo brez deških iger. Leta, polna muk. Toda Ray ni obupal. Neki zdravnik mu je dal upanje, vsaj drobceno iskro. Vendar le, če bo Ray delal s seboj, neutrudno, neusmiljeno. Človek ima 322 različnih mišic. 56 odstotkov mišične mase je porazdeljene na koleno in nožno mišičje. Za vsako posamezno mišico je bilo treba najti razgibalne vaje. Mišice pa niso vse podrejene volji. Volja sicer odredi določene gibe, vendar mišice nato reagirajo v glavnem avtomatično. Bolj ko je potek giba zapleten, več časa potrebuje človek, da ga obvlada. In to zdrav človek.

Ko so se njegovi sošolci že zdavnaj ukvarjali s športom, je Ray treniral svoje mišice, da bi lahko sploh kdaj hodil. In nekega dne so se mu posrečili prvi koraki. Zdaj ni več popustil. Vročno je naprej delal na sebi. Končno je spet lahko hodil kot normalen človek. Takrat je bil star že čez 20 let. In zdaj je pristopil k newyorškemu atletskemu klubu.

Teki, seveda, na kratke ali dolge proge, to ni bilo nič za Ewryja. Za tehnične discipline ni bil dovolj atletsko razvit. Bila pa je takrat športna zvrst kot nalašč ustvarjena zanj: skok z mesta. Za to je bila potrebna koncentracija, občutek za gibanje in obvladovanje mišic, ki ga je Ewry toliko bridkih let vadil na sebi. Poskusil se je v skoku v daljavo, skoku v višino in v troskoku — vse z mesta — ter postal najboljši v klubu.

Leta 1897 je slučajno slišal o olimpijskih igrah. Prijatelji športa, ki so bili v Atenah, so navdušeno pripovedovali o njih. Takrat si je zastavil Ewry nov cilj: hotel se je udeležiti olimpiade. Leta 1900 je prišel z ameriškim mo-

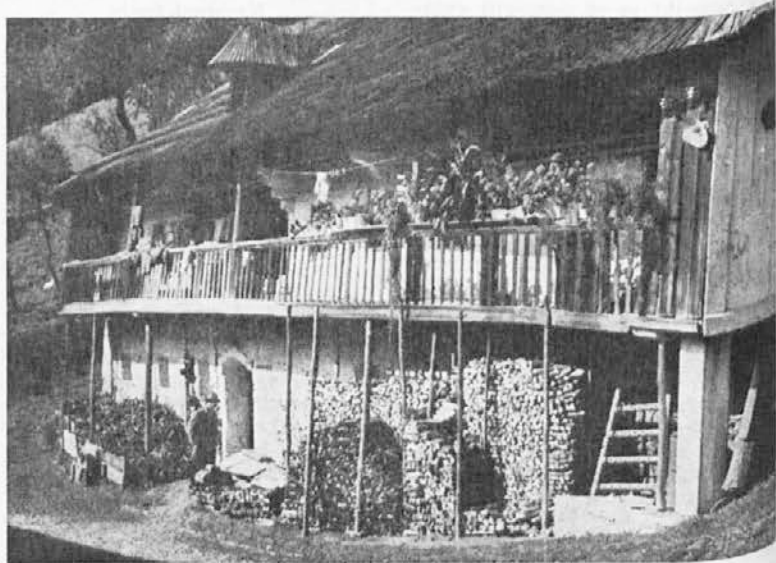
UTRINKI

Stres, to so lisice okoli srca.
Qualtimer

Zenske ljubijo poražence, varajo pa jih z zmagovalci.
Williams

Obleka dela človeka, je rekla slačipunca in začela stavkati.
Ronner

Fotografije za to številko so prispevali: Mira Čepin, Franc Rotar, Franci Kamnik, Franc Keber, informacijska služba in propagandni oddelek.

Pri Povhu v Šentanelški reki